

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

**ÖDEMELER DENGESİ
RAPORU**

2005 - IV

ÖZET

2004 yılındaki yüksek oranlı artışların ardından, 2005 yılında ithalat ve ihracat artış oranları gerilemiştir. Özellikle yılın ikinci yarısından itibaren ihracattaki yıllık artış oranlarının belirgin olarak düştüğü ve ithalat büyüme oranlarının altında gerçekleştiği göze çarpmaktadır. Böylece, ödemeler dengesi tanımlaması çerçevesinde 2004 yılında 23,9 milyar ABD doları olan dış ticaret açığı, 2005 yılında 32,6 milyar ABD doları olmuştur. Turizm gelirlerinin artması, cari açığın daha da büyümesini sınırlamıştır. Cari işlemler açığı 2005 yılında, 22,9 milyar ABD dolarına yükselmiştir.

Sektörler itibarıyla bakıldığında, ithalat artışına en yüksek katkıyı mineral yakıtlar ve yağlar kalemini de içeren ara malı ithalatının yaptığı görülmektedir. Diğer taraftan, yılın ikinci yarısında sermaye ve tüketim malı ithalatında da toparlanma görülmüştür. Nitekim, 2005 yılının ilk yarısında bir önceki yılın aynı dönemine göre, sırasıyla, yüzde 13,6 ve yüzde 2,7 oranında artan sermaye ve tüketim malı ithalatı, yılın ikinci yarısında, sırasıyla, yüzde 18,7 ve yüzde 27,1 oranında artmıştır. İhracatta en yüksek paya sahip tekstil ve giyim sektörleri ihracatındaki artış, toplam ihracat artışının altında olmakla birlikte, Ocak-Eylül dönemi itibarıyla devam etmiş, ancak, yılın son çeyreğinde sektörlerin ihracatında kayda değer bir artış gözlenmemiştir. Yıl genelindeki tekstil ve giyim sektörü ihracat artışı yüzde 7,5 seviyesinde kalmıştır.

2005 yılında, gerek ihracat, gerekse ithalatta fiyat etkisinin yüksek olduğu görülmektedir. Nitekim, bir önceki yıla göre ihracat fiyatları yüzde 4,7 ithalat fiyatları yüzde 7 oranında artmıştır. Fiyat etkisinden arındırıldığında, ihracattaki ve ithalattaki reel artışın, sırasıyla, yüzde 8,1 ve yüzde 10,7 olduğu görülmektedir. Söz konusu fiyat etkileri, dış ticaretteki yüksek paylarının da etkisiyle, ham petrol, metal eşya sanayi, haberleşme cihazları ve gıda gibi sektörler ticaretinde daha fazla olmuştur.

Rezerv değişimleri (TCMB + bankalar) ile IMF kredileri hariç tutulduğunda, 2005 yılında 44,3 milyar ABD doları sermaye girişi olmuştur. Bu dönemde finansman yapısında portföy yatırımları, özel sektörün ve bankaların kullandığı uzun vadeli krediler ve ticari krediler belirleyici olmuştur. Ayrıca, doğrudan yatırımlarda önemli oranda artış görülmüştür. 2005 yılında yurt içine yapılan doğrudan yatırımlar 9,7 milyar ABD dolarına ulaşmıştır. Söz konusu dönemde, portföy, doğrudan yatırımlar ve IMF kredileri hariç tutulduğunda, net 13,4 milyar ABD doları uzun vadeli, net 8,6 milyar ABD doları kısa vadeli sermaye girişi olmuştur. Ayrıca, net hata ve noksan kalemi 2 milyar ABD doları pozitif bakiye vermiştir.

Yukarıdaki gelişmeler sonucunda, 2005 yılında Merkez Bankası rezervleri 17,8 milyar ABD doları, bankalar rezervi ise 0,3 milyar ABD doları artmıştır.

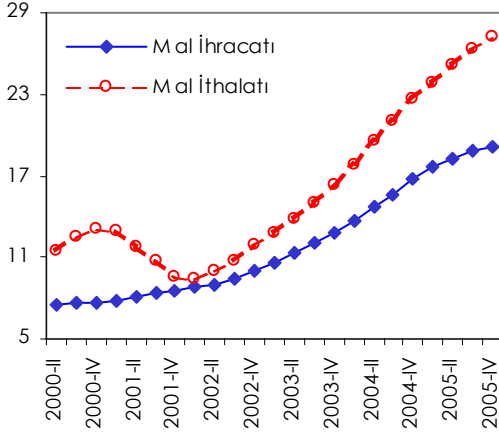
Ödemeler Dengesi
(milyar ABD doları)

	Ocak-Aralık		
	2004	2005	% Değişim
Cari İşlemler Hesabı	-15,6	-22,9	..
Dış Ticaret Hesabı	-23,9	-32,6	..
Mal İhracatı	67,0	76,6	14,3
İhracat (fob)	63,1	73,1	15,8
Bavul Ticareti	3,9	3,5	-10,5
Mal İthalatı	-90,9	-109,2	20,1
İthalat (cif)	-97,5	-116,0	19,0
Uyarılma: Navlun ve Sigorta	5,8	6,9	..
Hizmetler Hesabı	12,8	14,0	..
Turizm (net)	13,4	15,3	14,3
Gelir	15,9	18,2	14,2
Gider	-2,5	-2,9	13,8
Diğer Hizmet Gelirleri (net)	-0,6	-1,3	..
Yatırım Geliri Hesabı	-5,6	-5,7	..
Doğrudan Yatırım Gelirleri (net)	-0,8	-0,8	..
Portföy Yatırımı Gelirleri (net)	-1,2	-0,9	..
Diğer Yatırım Gelirleri (net)	-3,6	-4,0	..
Faiz Geliri	0,7	1,0	44,2
Faiz Gideri	-4,3	-5,0	15,4
Cari Transferler	1,1	1,5	..
İşçi Gelirleri	0,8	0,9	5,8
Sermaye ve Finans Hesapları	13,1	20,6	..
Finans Hesabı (Rezerv Varlıklar hariç)	14,0	38,4	..
Doğrudan Yatırımlar (net)	1,9	8,6	..
Yurt Dışında	-0,9	-1,0	..
Yurt İçinde	2,8	9,7	..
Portföy Yatırımları (net)	8,0	13,7	..
Varlıklar	-1,4	-1,0	..
Yükümlülükler	9,4	14,7	..
Yurt Dışı Yerleşikler Hisse Senedi Alımı	1,4	5,7	..
Borç Senetleri	8,0	9,0	..
Yurt Dışı Yerleşikler DİBS Alımı	6,0	5,9	..
Hazine Tahvil İhracı	2,0	3,4	..
Borçlanma	5,8	6,5	..
Gerİ Ödeme	-3,8	-3,1	..
Diğer Yatırımlar (net)	4,0	16,1	..
Varlıklar	-7,0	0,5	..
Ticari Krediler	-1,6	0,6	..
Krediler	0,6	0,2	..
Bankaların Döviz Varlıkları (- artış)	-6,0	-0,3	..
Yükümlülükler	11,0	15,6	..
Ticari Krediler	4,2	3,4	..
Krediler	6,1	11,7	..
Merkez Bankası	-4,4	-2,9	..
Genel Hükümet	-0,3	-4,6	..
Uluslararası Para Fonu	0,9	-2,5	..
Uzun Vade	-1,2	-2,2	..
Bankalar	5,7	9,1	..
Uzun Vade	2,4	6,4	..
Kısa Vade	3,3	2,7	..
Diğer Sektörler	5,1	10,1	..
Uzun Vade	4,8	9,7	..
Kısa Vade	0,3	0,4	..
Mevduat	0,6	0,5	..
KMDTH + Süper Döviz Hesabı	-0,2	-0,8	..
Bankalar	0,9	1,3	..
Resmi Rezervlerdeki Değişim (- artış)	-0,8	-17,8	..
Net Hata ve Noksan	2,3	2,0	..

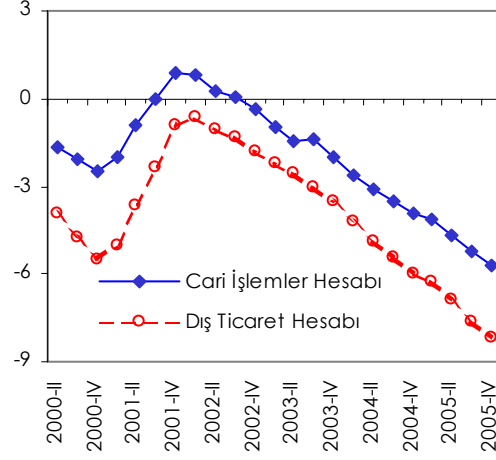
Kaynak: TCMB.

Mal İhracatı ve İthalatı

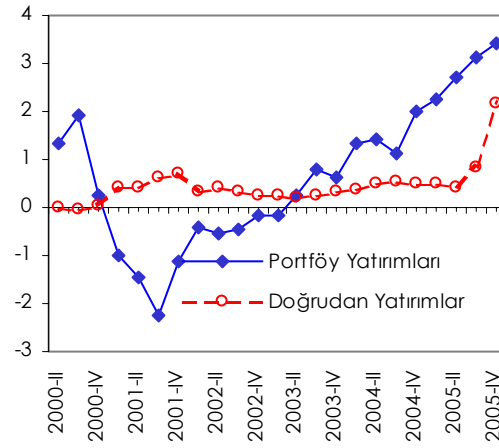
(12-aylık ort., milyar ABD doları)

Dış Ticaret ve Cari İşlemler

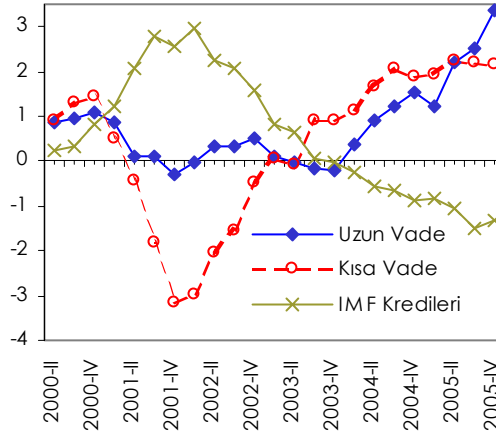
(12-aylık ort., milyar ABD doları)

Doğrudan ve Portföy Yatırımları

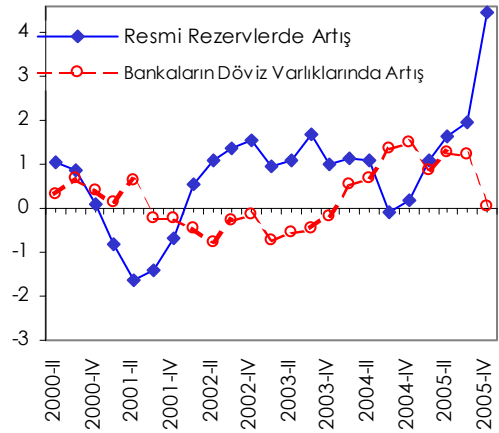
(12-aylık ort., milyar ABD doları)

Diğer Sermaye Akımları

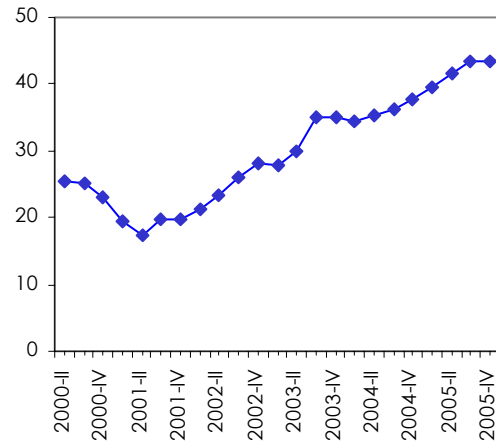
(12-aylık ort., milyar ABD doları)

Rezervler

(12-aylık ort., milyar ABD doları)

TCMB Uluslararası Rezervleri

(milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB, TÜİK.

I. DIŞ EKONOMİK GELİŞMELER

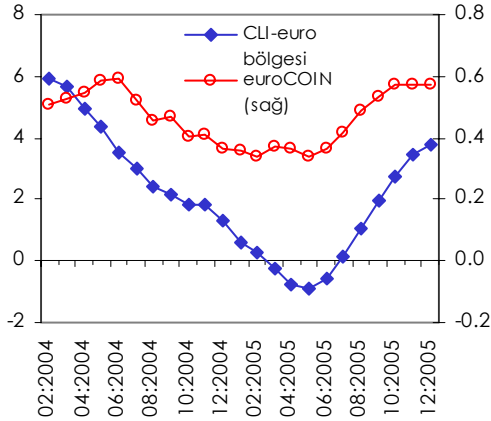
1. Dünya ekonomisi 2005 yılında büyüme eğilimini sürdürmüştür. Yüksek büyüme ile artan emtia ve petrol fiyatlarına rağmen, dünya genelinde güçlü enflasyonist baskılar yaşanmamaktadır.

2. 2005 yılında dünya ekonomisinin büyümesinin önündeki engellerin başında ham petrol ve uluslararası ticarete konu olan mal ve hizmet fiyatlarındaki artışlar gelmektedir. Özellikle yılın üçüncü çeyreğinde tarihi seviyelerine çıkan ham petrol fiyatlarının *ikincil etkileri* (artan ham petrol fiyatlarının üretim maliyetleri yoluyla enflasyonist beklentiler yaratması) ve artan mal ve hizmet fiyatlarının global arz ve talep üzerine yapacağı baskı global büyümenin önündeki engellerdir.

Euro Bölgesi Öncü Göstergeleri:

€COIN (3-aylık % değişim),

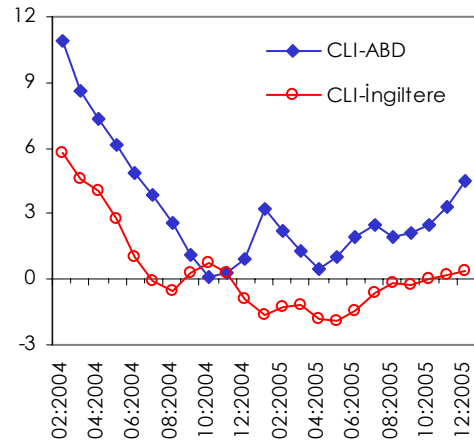
CLI (yıllıklandırılmış 6-aylık % değişim)

Kaynak: OECD, CEPR.

ABD ve İngiltere Öncü Göstergeleri:

CLI (yıllıklandırılmış 6-aylık % değişim)

Kaynak: OECD.

3. Artan ham petrol fiyatları ve meydana gelen kasırgalara rağmen, ABD, 2005 yılının üçüncü çeyreğinde de büyüme performansını sürdürmüştür. 2005 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3,6 oranında büyüyen ABD GSYİH'si, yılın dördüncü çeyreğinde 3,1 oranda büyüme kaydetmiştir. Diğer taraftan, ABD Merkez Bankası FED, sürdürülebilir büyüme ve fiyat istikrarına yönelik olarak 31 Ocak 2006 tarihindeki toplantısında, 30 Haziran 2004 tarihinden itibaren başlattığı faiz artırımlarının 14'üncüsünü gerçekleştirerek 25 baz puanlık faiz artırımına gitmiştir.

4. Öncü göstergeler, yılın ilk yarısında düşük oranlı büyüme sergileyen euro bölgesinde üçüncü ve dördüncü çeyrekte itibaren toparlanma olduğuna işaret etmektedir. Euro bölgesinde GSYİH yılın ilk ve ikinci çeyreğinde, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1,2, üçüncü çeyreğinde yüzde 1,6 oranında büyümüş ve son çeyrekte ise ilk tahminlere göre GSYİH yüzde 1,7 oranında büyüme sergilemiştir. Diğer taraftan, özellikle yüksek ham petrol fiyatları, euro bölgesi büyümesinin öngörülenden düşük olmasına yol açabilecek bir faktör olarak öne çıkmaktadır. İngiltere'de ise, 2004 yılı ile kıyaslandığında, düşük oranlı büyüme performansı yılın dördüncü çeyreğinde de devam etmektedir. GSYİH İngiltere'de yılın ilk üç çeyreğinde yüzde 1,8 olarak gerçekleşirken, son çeyrekteki büyüme ilk tahminlere göre yüzde 1,7 oranında olmuştur.

5. 2005 yılında, Asya ülkelerinden Japonya'da iç talep, Çin'de ise iç talep ve ihracat kaynaklı büyüme görülmektedir. Genel olarak yavaşlama eğilimi gösteren diğer Asya ülkelerinde ise son aylarda toparlanma görülmüştür. Ancak, petrol fiyatlarının etkisiyle, bölgede tüketici fiyatları enflasyonunun yükseldiği görülmüş, buna tepki olarak bölge merkez bankaları faiz oranlarını yükseltmiştir.

6. Avrupa Birliği'ne yeni üye olan ülkelerdeki büyüme eğilimi 2005 yılında genel olarak olumlu seyir izlemiştir. Çek Cumhuriyeti ve Macaristan'da GSYİH yılın üçüncü çeyreğinde yıllık bazda, sırasıyla, yüzde 4,7 ve yüzde 4,4 oranında artmıştır.

II. CARI İŞLEMLER HESABI

7. Cari işlemler açığındaki artış eğilimi, yılın son çeyreğinde de devam etmiştir. Böylelikle, cari işlemler hesabı 2005 yılında 22,9 milyar ABD doları açık vermiştir.

8. 2005 yılı sonu itibarıyla, cari işlemler açığı ve finansman yapısına ilişkin göstergelerde 2004 yılına göre bozulma görülmüştür. İhracatın ithalatı ve kısa vadeli dış borç stokunu karşılama oranı düşmüş ve sırasıyla 0,70 ve 2,09 seviyesine gerilemiştir. Merkez Bankası rezervleri temel alınarak oluşturulan göstergeler cari açığın sürdürülebilirliği açısından önem arz etmektedir. 2005 yılında, rezervlerin kısa vadeli dış borç stokuna oranı ile ithalatı karşılama oranı 2004 yılına göre büyümüştür. Diğer taraftan, ülkenin dış borç ödeme gücünü gösteren rezervlerin, cari açığı karşılama oranı ve cari açık ile net hata ve noksan kalemlerinin toplamından oluşan finansman ihtiyacına oranı gerilemiştir.

Cari işlemler açığı ve finansman yapısına ilişkin önemli göstergeler

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
İhracatın ithalatı karşılama oranı	0,58	0,90	0,85	0,79	0,74	0,70
Toplam mal ihracatı / Kısa vadeli dış borç stoku	1,09	2,10	2,44	2,23	2,11	2,09
Toplam mal ihracatı / Dış borç servisi	1,40	1,40	1,39	1,84	2,20	2,10
Turizm gelirleri/ Dış ticaret açığı	0,35	2,17	1,16	0,94	0,67	0,56
MB rezervleri / Kısa vadeli dış borç stoku	0,82	1,21	1,71	1,53	1,18	1,43
MB rezervleri / Finansman ihtiyacı	1,84	-	19,97	11,71	2,82	2,51
MB rezervleri / Cari açık	2,36	-	18,42	4,38	2,41	2,29
MB rezervleri / Toplam mal ithalatı	0,44	0,52	0,59	0,54	0,41	0,48

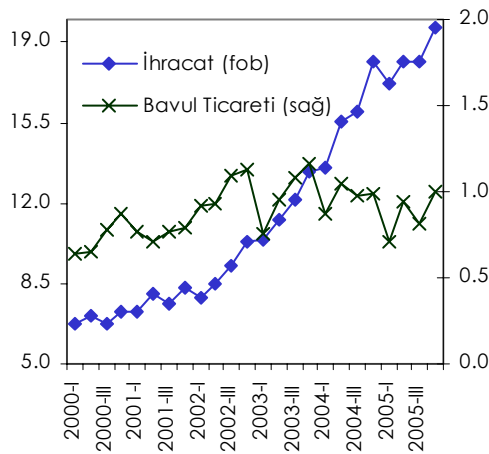
Kaynak: TCMB, TÜİK.

Mal İhracatı

9. TÜİK tarafından yayımlanan ihracat verilerine göre, 2005 yılında ihracatta yüzde 15,8 oranında artış gözlenmiştir. Ancak, bavl ticareti gelirleri yüzde 10,5 oranında gerilemiştir. Böylece, toplam mal ihracatı büyüme oranı yüzde 14,2 olmuştur. Diğer taraftan, ihracatın nominal olarak büyümesinde fiyat hareketlerinin önemli etkisi olduğu görülmüştür. Nitekim, TÜİK tarafından yayımlanan endeks verilere göre, ihracat birim değer endeksi 2005 yılında bir önceki yıla göre yüzde 4,7 oranında yükselmiştir. Böylelikle, ihracattaki reel artış bu dönemde yüzde 8,1 düzeyinde kalmıştır.

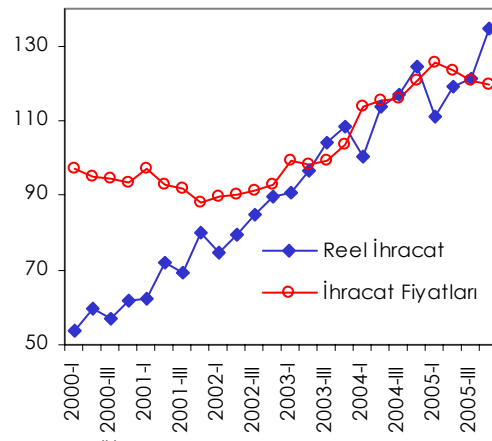
İhracat

(milyar ABD doları)

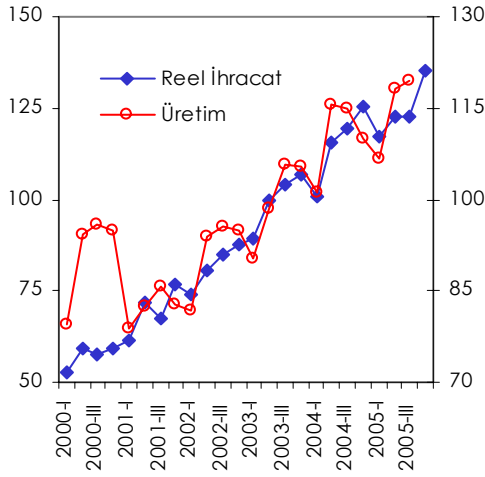
İhracat - Reel ve Birim Değer

(2003=100)

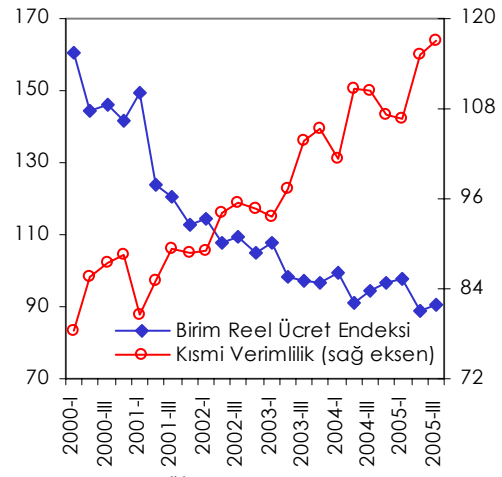
10. Reel iş gücü maliyetlerinin 2000-2004 ortalamasına göre düşük seviyelerde olması ve verimlilik seviyesinin son 5 yıl ortalamasının üzerinde olmasının getirdiği dış rekabet avantajı, Yeni Türk lirasının güçlü konumunun dış rekabet gücü üzerinde yarattığı olumsuz etkiyi telafi edebilmiş ve ihracat artışının ardındaki temel faktörler olmuştur.

İmalat Sanayi Üretim ve İhracatı
(2003=100)

Kaynak: TÜİK.

Birim Reel Ücret ve Verimlilik
Endeksi (2003=100)

Kaynak: TCMB, TÜİK.

11. Alt kalemler itibarıyla ihracat gelişmeleri incelendiğinde, motorlu kara taşıtları ihracatı, rafine edilmiş petrol ve ürünleri, makine teçhizat ile gıda ve içecek ürünleri ihracatı son çeyrekte de artışlarını sürdürmüş ve yıl genelinde toplam ihracat büyümesine en büyük katkısı yapan sektörler olmuştur. Bununla birlikte, ihracatın önemli bir kısmını oluşturan tekstil ve giyim ürünleri ihracatı da, toplam ihracat büyümesinin altında olmakla birlikte, artışını sürdürerek ihracat büyümesine katkıda bulunmuştur. Yukarıda sözü edilen tüm sektörler, yüzde 15,8 oranındaki ihracat büyümesine toplam 8,9 puan katkı sağlamış, bir başka ifadeyle, 10 milyar ABD doları tutarındaki net artışın 5,6 milyar ABD dolarını oluşturmuştur.

ihracat

(milyon ABD doları)

	Ocak-Aralık				
	2004	2005	% Değişim	% Katkı	\$ Katkı
Toplam	63167	73122	15,8		
Sermaye Malı	6531	7974	22,1	2,3	1443
Ara Malı	25946	30129	16,1	6,6	4184
Tüketim Malı	30502	34666	13,7	6,6	4164
Diğer	189	353	86,9	0,3	164
Önemli Fasıllar (ISIC Rev.3'e göre):					
Tarım ve Hayvancılık	2526	3275	29,6	1,2	749
Gıda Ürünleri ve İçecek	3349	4226	26,2	1,4	877
Tekstil Ürünleri	7998	8725	9,1	1,2	726
Giyim Eşyası	9340	9913	6,1	0,9	573
Rafine edilmiş petrol, Kok köm., nükl. Yak.	1364	2494	82,8	1,8	1130
Kimyasal Madde ve Ürünler	2556	2805	9,7	0,4	249
Plastik ve Kauçuk Ürünleri	1959	2476	26,4	0,8	517
Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünler	2317	2675	15,4	0,6	358
Ana Metal Sanayi	6816	6849	0,5	0,1	33
Metal Eşya Sanayi (Mak. & Teçh. hariç)	2200	2670	21,4	0,7	470
Makine ve Teçhizat	3913	4847	23,9	1,5	934
Elektrikli Makina ve Cihazlar	1576	1927	22,3	0,6	352
Radyo, TV, Haberleşme Teçhizatı ve Cih.	2883	3149	9,2	0,4	266
Motorlu Kara Taşıtı ve Römorklar	8813	10187	15,6	2,2	1375
Diğer Ulaşım Araçları	1349	1691	25,4	0,5	342

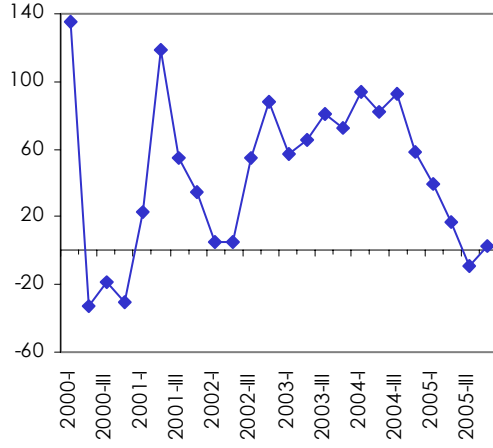
Kaynak: TÜİK.

12. Yıl genelinde toplam ihracat büyümesine en yüksek katkıyı motorlu kara taşıtlarının yapmasına karşın, sektör ihracatı yılın ikinci yarısında gerilemiştir. Binek otomobil ihracatı, yılın üçüncü çeyreğinde önemli oranda gerilemiş ve son çeyrekte yeniden canlanmasına rağmen

yılın ikinci yarısında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3 oranında düşüş kaydetmiştir. Bu dönemde otomobil ithalatında görülen yüzde 37 oranındaki artış sonucunda, sektör, 2004 yılının ikinci yarısında yeniden elde ettiği net ihracatçı konumunu 2005 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla kaybetmiştir.

Binek Otomobil İhracatı

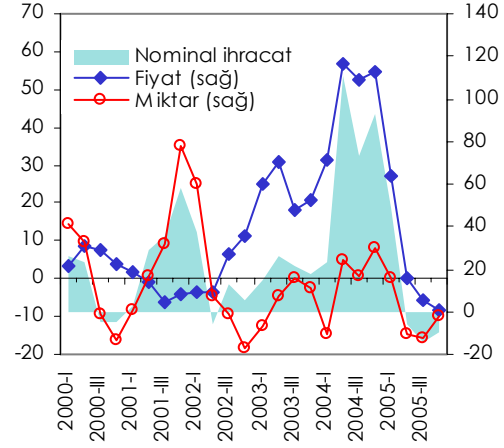
(Nominal, Yıllık yüzde artış)

Kaynak: TÜİK.

Ana Metal Sanayi İhracatı

(Yıllık yüzde artış)

Kaynak: TÜİK.

13. İhracatın belirleyici sektörleri olan tekstil ve giyim sektörü ihracatı 2005 yılı genelinde düşük bir performans göstermiş ve yılın son çeyreğinde belirgin olarak yavaşlamıştır. Düşük iş gücü maliyetleri avantajıyla, özellikle ABD pazarında tekstil ve giyim ihracatında üstünlük sağlayan Çin ve Hindistan gibi ülkelerle rekabet etme zorluğu, sektörde performans kaybına neden olmuştur. Bu gelişmeler sonucunda, tekstil ve giyim ihracatının 2004 yılında toplam ihracat içinde yüzde 27,5 olan payı, 2005 yılında yüzde 25,5'e gerilemiştir.

İhracat – Birim Değer Endeksleri

(2003=100)

	2005				Yıllık		Yıllık % Değişim
	I	II	III	IV	2004	2005	
Toplam	125,4	123,4	120,9	119,8	116,3	121,7	4,7
Sermaye Malı	115,3	112,3	109,5	107,9	110,5	111,6	1,0
Ara Malı	131,2	129,5	126,2	127,5	121,8	128,7	5,6
Tüketim Malı	123,7	121,2	119,8	116,9	114,2	120,4	5,5
Önemli Fasıllar (ISIC Rev.3'e göre):							
Tarım ve Hayvancılık	165	174	174	161	132	168	27,4
Gıda Ürünleri ve İçecek	130	130	133	132	119	130	9,1
Tekstil Ürünleri	119	115	111	111	110	114	3,4
Giyim Eşyası	125	121	118	117	115	120	4,1
Rafine edilmiş petrol, Kok köm., nükl. Yak.	143	163	183	176	131	164	25,5
Kimyasal Madde ve Ürünler	121	120	120	119	112	120	6,7
Plastik ve Kauçuk Ürünleri	120	117	113	115	109	116	6,7
Metallik Olmayan Diğer Mineral Ürünler	117	119	123	124	110	120	9,2
Ana Metal Sanayi	160	157	143	148	150	148	-1,0
Metallik Eşya Sanayi (Mak. & Teçh. hariç)	132	132	131	132	119	132	10,8
Makine ve Teçhizat	118	115	114	114	111	115	3,3
Elektrikli Makina ve Cihazlar	124	127	126	129	116	126	9,3
Radyo, TV, Haberleşme Teçhizatı ve Cih.	93	85	75	75	99	80	-19,1
Motorlu Kara Taşıtı ve Römorklar	117	113	111	108	111	112	1,7

Kaynak: TÜİK.

14. Ana metal sanayi ihracatı, yılın ilk çeyreğindeki yüksek oranlı büyümesinin ardından, ikinci çeyrekte gerileme göstermiştir. Sektör ithalatındaki artışla birlikte değerlendirildiğinde, yurt içi inşaat sektöründe görülen canlanmanın etkisinin ihracata olumsuz yansıdığı görülmektedir.

15. İhracat fiyatlarının 2005 yılında artması, ihracatın nominal olarak reel artışın ötesinde büyüme sergilemesine yol açmıştır. İhracat fiyatlarındaki artış bazı sektörlerde belirgin olarak öne çıkmıştır. Söz konusu sektörler petrol ürünleri, tarım ve hayvancılık, gıda ve içecek, metal eşya sanayi, elektrikli makine ve cihazlar ile mineral ürünler olarak sıralanabilir.

16. İhracat gelişmeleri ülke gruplarına göre incelendiğinde, toplam ihracatta en fazla paya sahip olan AB'ye yapılan ihracatın, toplam ihracat artışının altında büyüdüğü gözlenmektedir. Bununla birlikte, söz konusu kalemin toplam ihracattaki payında 2,1 puan gerileme görülmüştür. Bu gelişmede, AB ülkelerinde 2005 yılı genelindeki düşük iç talebin etkili olduğu düşünülmektedir. Diğer taraftan, Orta Doğu ülkelerine yapılan ihracat payında artış görülmüştür. Söz konusu ülke gruplarına yapılan ihracat yüzde 27 oranında artarak, yüzde 15,8'lik ihracat büyümesine 3,4 puan katkı sağlamıştır. İhracat ülkeler bazında incelendiğinde, Almanya'nın yanı sıra, İtalya, İngiltere ve Rusya'ya yapılan ihracattaki artışlar dikkat çekicidir. Bu ülkelere yapılan ihracattaki artışa en fazla katkı yapan sektörler ise kara taşıtları ile meyve ve sebzeler olmuştur.

İhracat – Ülke Dağılımı (milyon ABD doları)

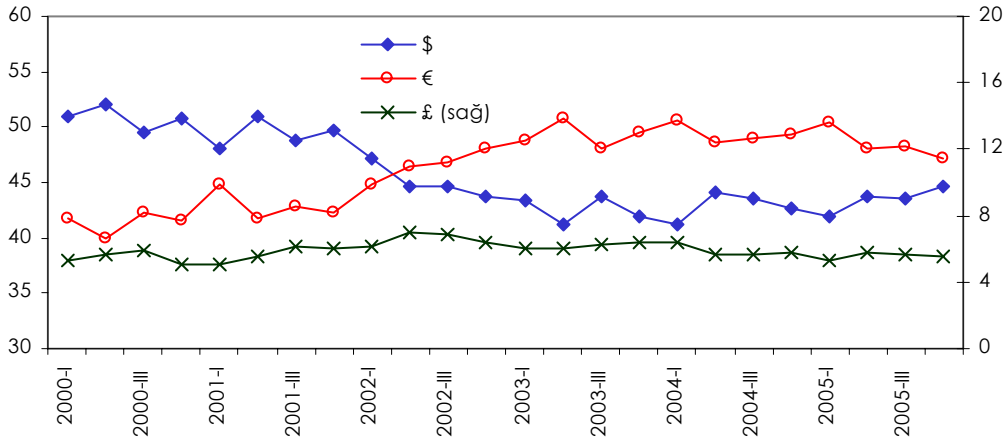
	Ocak-Aralık						
	2004		2005		% Değişim	% Katkı	\$ Katkı
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)			
Toplam	63167	..	73122	..	15,8		
Avrupa Birliği Ülkeleri	34451	54,5	38312	52,4	11,2	6,1	3861
AB 15	32589	51,6	35790	48,9	9,8	5,1	3201
AB 10	1862	2,9	2522	3,4	35,5	1,0	660
Diğer Ülkeler	26152	41,4	31855	43,6	21,8	9,0	5702
Diğer Avrupa	6637	10,5	8740	12,0	31,7	3,3	2102
Doğu Asya	2544	4,0	3026	4,1	18,9	0,8	482
Diğer	16971	26,9	20089	27,5	18,4	4,9	3118
Türkiye Serbest Bölgeleri	2564	4,1	2955	4,0	15,3	0,6	392
Seçilmiş Ülkeler ve Ülke Grupları							
OECD	40.518	64,1	44.232	60,5	9,2	5,9	3714
Almanya	8.745	13,8	9.436	12,9	7,9	1,1	691
İngiltere	5.544	8,8	5.916	8,1	6,7	0,6	372
İtalya	4.648	7,4	5.601	7,7	20,5	1,5	953
ABD	4.860	7,7	4.877	6,7	0,4	0,0	17
Fransa	3.668	5,8	3.789	5,2	3,3	0,2	121
İspanya	2.620	4,1	3.005	4,1	14,7	0,6	385
Hollanda	2.138	3,4	2.465	3,4	15,3	0,5	327
Diğer OECD	8.294	13,1	9.144	12,5	10,2	1,3	849
Orta Doğu Ülkeleri	7.921	12,5	10.064	13,8	27,0	3,4	2142
Rusya	1.859	2,9	2.371	3,2	27,6	0,8	512

Kaynak: TÜİK.

17. İhracatın döviz kompozisyonunda, yılın ikinci çeyreğinden itibaren euronun payı azalırken ABD dolarının payında artış gözlenmiştir. İngiliz sterlininin ihracattaki payında ise önemli bir hareket gözlenmemiştir.

İhracatta Döviz Kompozisyonu

(% pay)

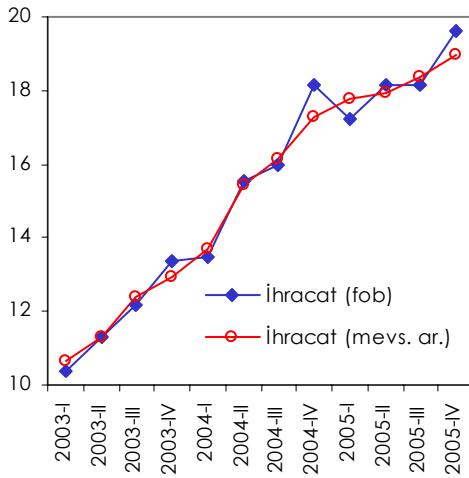

Kaynak: TÜİK.

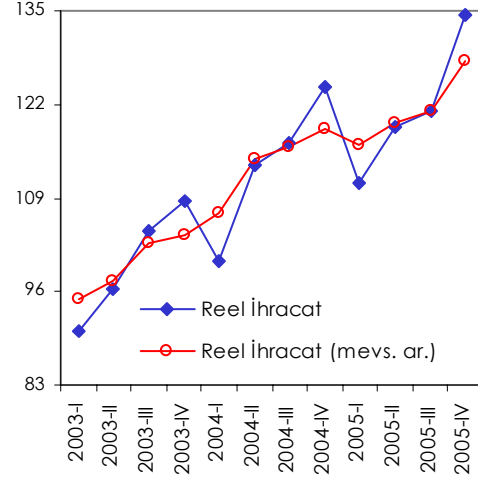
18. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre, ABD doları cinsinden nominal ihracat, 2005 yılının son çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 3,3 oranında artış göstermiştir. Diğer taraftan, miktar endeksinin temel alındığı reel ihracat, mevsimsellikten arındırıldığında bu dönemde yüzde 5,8 oranında artmıştır.

Mevsimsellikten Arındırılmış İhracat

(milyar ABD doları)

Mevsimsellikten Arındırılmış İhracat

(Reel, 2003=100)

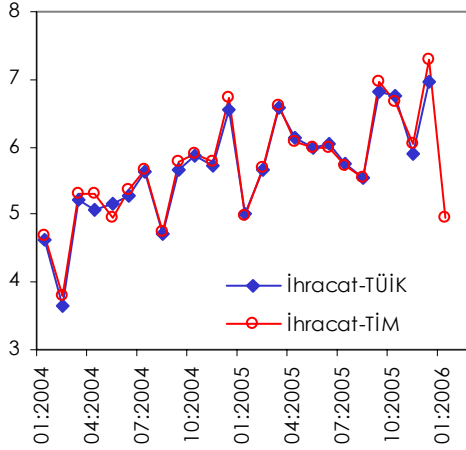

Not: Mevsimsellikten arındırılmış veriler, Tramo-Seats yöntemi kullanılarak hesaplanmıştır.

19. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından yayımlanan Ocak 2006 ihracat verileri, ihracatın, geçen yılın aynı ayına göre %1,1 oranında gerilediğini göstermektedir. Ancak, söz konusu düşüşte, bayram tatili ve sert hava koşulları gibi geçici mevsimsel gelişmelerin etkili olduğu düşünülmektedir.

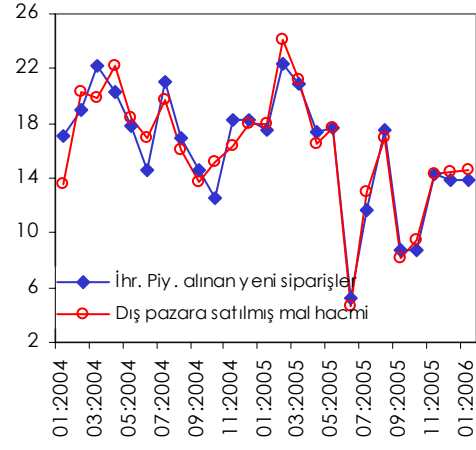
20. Ocak ayı İktisadi Yönelim Anketi'nde yer alan ihracatta gelecek döneme ilişkin göstergeler, ihracat büyümesinde gelecek üç aylık dönem için önemli bir değişikliğe işaret etmemektedir.

İhracat - TÜİK ve TİM verileri
(milyar ABD doları)

Kaynak: TÜİK, TİM.

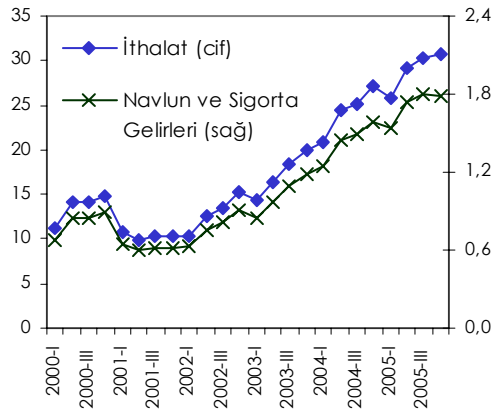
İhracat Beklentileri- Gelecek 3 ay
(İyimser-kötümser)

Mal İthalatı

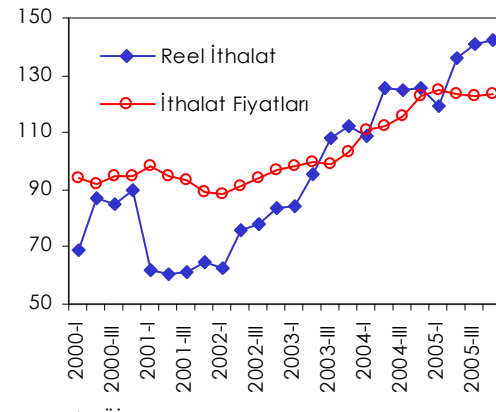
21. TÜİK tarafından yayımlanan ithalat (navlun ve sigorta bedeli dahil), 2005 yılında yüzde 19 oranında artış göstermiştir. Navlun ve sigorta gelirleri ile finansal kiralamaya ilişkin "diğer mallar" uyarlaması da eklendiğinde, toplam mal ithalatı büyüme oranının yüzde 20,1 olduğu görülmektedir. 2005 yılı genelinde, ithalatın nominal olarak büyümesinde fiyat hareketlerinin önemli etkisi olmuştur. TÜİK tarafından yayımlanan dış ticaret endeks verilerine göre, ithalat birim değer endeksi yüzde 7 oranında yükselmiştir. Fiyat hareketlerinin hariç tutulduğu miktar endeksine göre ise, ithalattaki reel artış yüzde 10,7 olmuştur.

İthalat
(milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB, TÜİK.

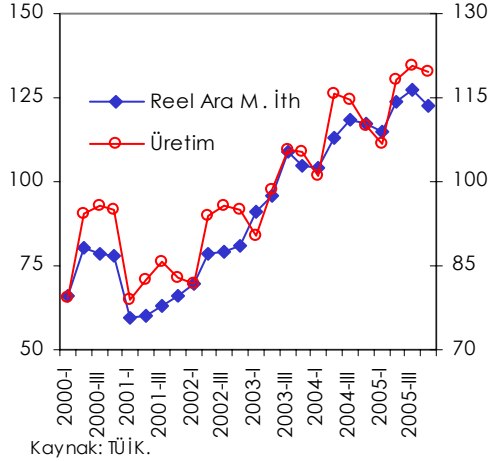
İthalat - Reel ve Birim Değer
(2003=100)

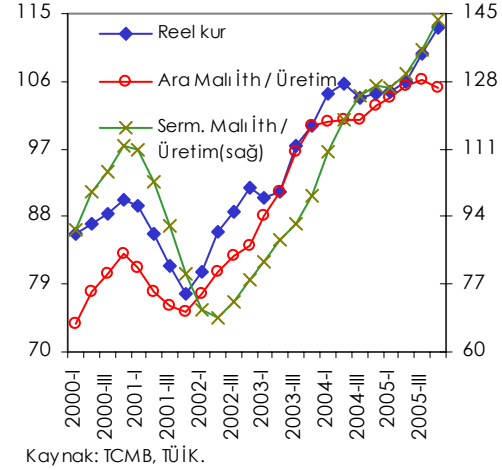
Kaynak: TÜİK.

22. YTL'nin güçlü konumunu sürdürmesinin yanı sıra, sanayi üretimindeki artış toplam ithalatın yaklaşık yüzde 70'ini oluşturan ara malı ithalatı büyümesinde etkili olmuştur. Nitekim, 2005 yılında toplam sanayi ve imalat sanayii üretimleri yıllık artış oranları sırasıyla yüzde 5,5 ve yüzde 4,9 olarak gerçekleşmiştir.

İmalat Sanayii Üretimi ve Ara Malı İth. (2003=100)

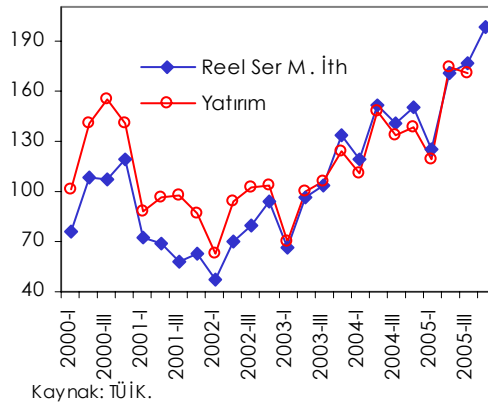

Ara ve Serm. M. İth./ İmalat San. Ür. oranı ve Reel Kur (ÜFE) (12-aylık ort.)

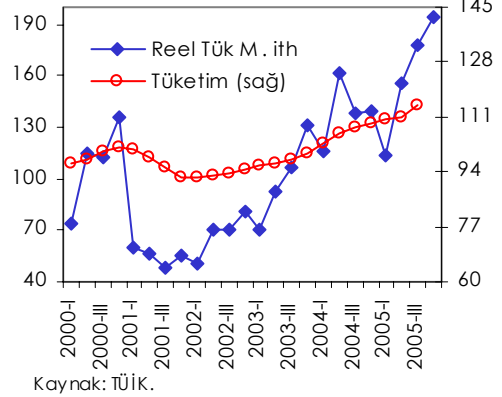

23. İthalat artışına en yüksek katkıyı yapan ara malı ithalatı artış hızında yılın son çeyreğinde yavaşlama gözlenmiştir. Yatırım malı ithalatı ise Ağustos ayından itibaren ara malı ithalatından daha yüksek oranda büyümeye devam etmiştir. Bu gelişme, yatırım harcamalarının yılın son çeyreğinde de devam ettiğine işaret etmektedir.

Yatırım Harcamaları ve Serm.Malı İth. (2003=100)

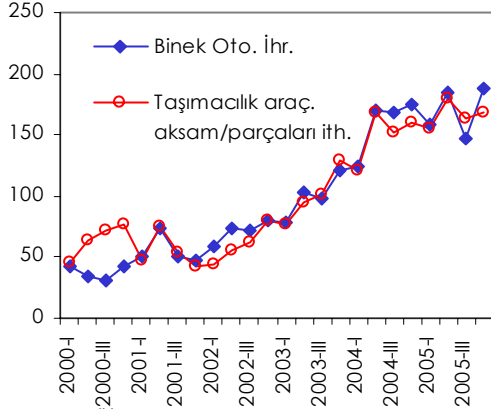
Tüketim Harcamaları ve Tük.Malı İth. (2003=100, Tük. için 12-aylık ort.)

24. Miktar endeksleri bazında incelendiğinde, tüketim malı ithalatında önemli paya sahip binek otomobil ithalatındaki yüksek oranlı düşüş, Ağustos ayından itibaren yerini toparlanmaya bırakmıştır. 2005 yılı ilk yarısında yüzde 33,1 oranında gerileyen binek otomobil ithalatı, yılın ikinci yarısında yüzde 51 oranında artış göstermiştir. Ayrıca, yılın ilk yarısında sırasıyla, yüzde 11,7 ve 7,9 oranında artan dayanıklı ve yarı dayanıklı tüketim malları ithalat miktar endeksi, yılın ikinci yarısında sırasıyla, yüzde 30,1 ve yüzde 23,6 oranında artış göstermiştir. Bahsedilen kalemlerde 2004 yılı ilk yarısında ithalatın yüksek miktarda gerçekleşmesi ancak yılın ikinci yarısında yavaşlamasının yarattığı baz etkisi, ithalat artışlarının 2005 yılı ilk yarısında düşük ancak ikinci yarısında yüksek olmasına neden olmaktadır.

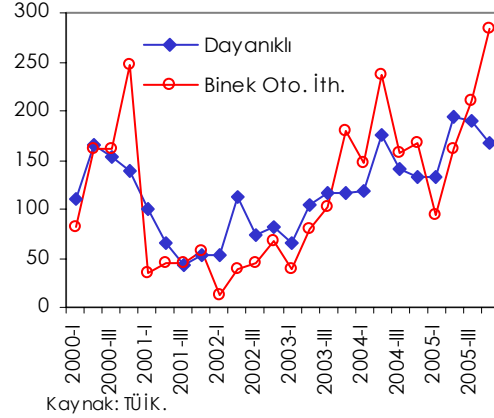
25. Tüketim eğilimleri incelendiğinde, gerek TCMB ve TÜİK, gerekse CNBCE tarafından hazırlanan tüketici güven endeksleri, yılın ilk üç çeyreğinde gerileme eğilimi göstermiş, ancak, son çeyrekte artmıştır. 2006 yılı Ocak ayında ise, CNBCE endeksinin gerilemesine karşın TCMB ve TÜİK tüketici güven endeksi bir önceki aya göre yüzde 2,3 oranında yükselmiştir.

Taşıt Araçları Aksam/Parça İthalatı ve Binek Oto. İhracatı (2003=100)

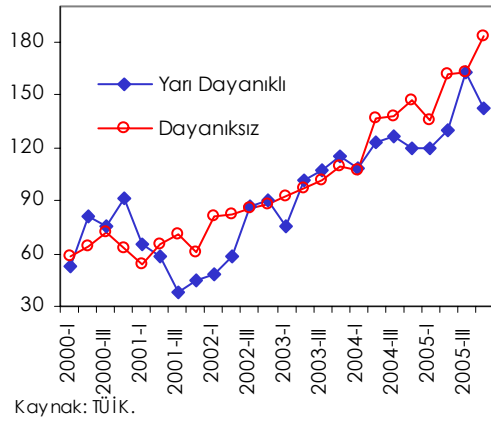
Kaynak: TÜİK.

Dayanıklı Tük. M. ve Binek Oto. İth. (2003=100)

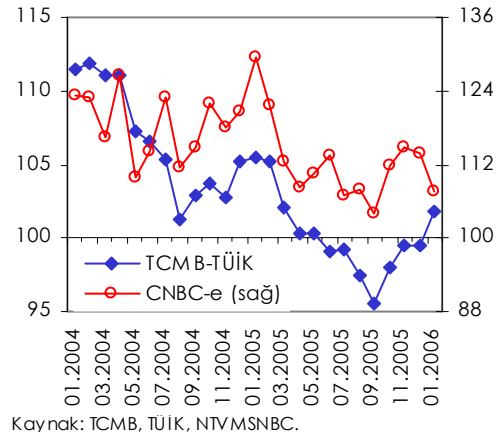
Kaynak: TÜİK.

Yarı Dayanıklı ve Dayanısız Tüketim Malı İth. (2003=100)

Kaynak: TÜİK.

Tüketici Güven Endeksi

Kaynak: TCMB, TÜİK, NTVMSNBC.

26. İthalat artışına en yüksek katkıyı yapan sektörler ham petrolü içeren madencilik ve taşımacılık sektörü, ana metal sanayi ürünleri, kimyasal madde ve ürünler ile makine ve teçhizat olmuştur. 2004 yılının son çeyreğinden itibaren yüksek oranda artış kaydeden ana metal sanayi ithalatı 2005 yılında, yüzde 22,4 oranında artmıştır. Yurt içi inşaat sektöründe görülen canlanma, ana metal sanayi ithalatındaki artışta etkili olmuştur. Ayrıca, dünya metal fiyatlarındaki artışlar sektör ithalatında nominal artışlara yol açmıştır. Aynı dönemde söz konusu sektörün ithalat fiyatları yüzde 9,8, reel ithalatı ise yüzde 10,9 oranında artış göstermiştir.

27. 2004 yılının ilk yarısında yüksek oranlı artışlar gösteren kara taşıtları ve bunların aksam/parçaları ithalatı, yılın ikinci yarısında yavaşlamıştır. 2004 yılı ile karşılaştırıldığında, 2005 yılı ilk yarısında, sektör ithalatında gerileme gözlenmiştir. Söz konusu dönemde binek otomobil ithalatı yüzde 29,9 oranında gerilerken, taşımacılık araçlarının aksam ve parçaları ithalatı yüzde 20,6 oranında artış göstermiştir. Söz konusu artış, sektörün ihracatındaki artış hızı ile paralel bir görünüm arz etmektedir. Ancak, yılın ikinci yarısında binek otomobil ihracatındaki gerilemeye paralel olarak taşımacılık araçlarının aksam ve parçaları ithalatı yavaşlamış, bu dönemde binek otomobil ithalatı yüzde 37 oranında artmıştır.

28. 2002 yılından bu yana yüksek oranlı artışlar gösteren altın ithalatı, bu eğilimini 2005 yılının ilk dokuz ayında da sürdürmüştü, ancak, son çeyrekte bir önceki yılın aynı dönemine göre gerilemiştir. Böylece, yıl genelindeki altın ithalatı yüzde 11,1 oranında artmıştır. Özellikle 2002 yılından bu yana ABD dolarındaki değer kaybetme eğilimi, altın talebinde ve fiyatlarındaki artışta da beraberinde getirmiştir.

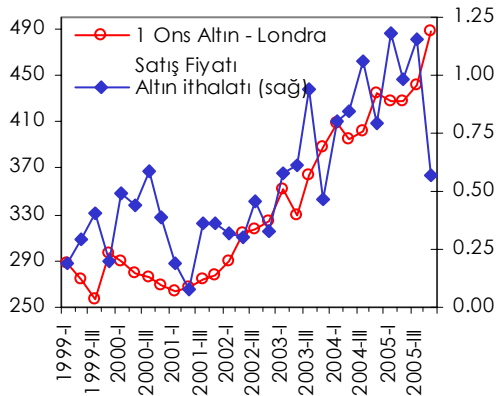
İthalat

(milyon ABD doları)

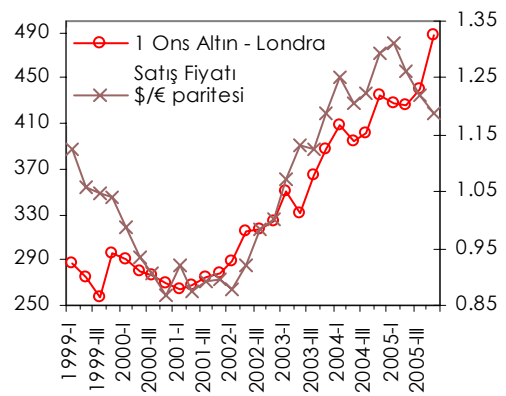
İthalat (milyon ABD doları)

	Ocak-Aralık				
	2004	2005	% Değişim	% Katkı	\$ Katkı
Toplam	97540	116048	19,0		
Sermaye Malı	17397	20236	16,3	2,9	2839
Ara Malı	67549	81320	20,4	14,1	13771
Tüketim Malı	12100	13926	15,1	1,9	1826
Diğer	493	566	14,9	0,1	73
Önemli Fasıllar (ISIC Rev.3'e göre):					
Madencilik ve Taşocakçılığı	10981	16301	48,4	5,5	5320
Ham Petrol	6091	8649	42,0	2,6	2559
Doğalgaz	3275	5491	67,6	2,3	2215
Tekstil Ürünleri	3786	3955	4,5	0,2	169
Kağıt Ürünleri	1712	1988	16,1	0,3	276
Rafine edilmiş petrol, Kok köm., nükl. Yak.	3797	5431	43,0	1,7	1634
Kimyasal Madde ve Ürünler	15134	17339	14,6	2,3	2205
plastik ve Kautçuk ürünleri	1941	2132	9,8	0,2	191
Ana Metal Sanayi	11084	13570	22,4	2,5	2486
Metal Eşya Sanayi (Mak. & Teçh. hariç)	1574	1935	23,0	0,4	362
Makine ve Teçhizat	10363	12133	17,1	1,8	1770
Elektrikli Makina ve Cihazlar	3175	4190	32,0	1,0	1015
Radio, TV, Haberleşme Teçhizatı ve Cih.	4530	4587	1,3	0,1	57
Tıbbi ve Optik aletler	2054	2596	26,4	0,6	543
Motörlü Kara Taşıtı ve Römorklar	11796	12305	4,3	0,5	509
Diğer Ulaşım Araçları	1890	1898	0,4	0,0	8
Atık ve hurdalar (toptan ve perakende)	3320	3340	0,6	0,0	20

Kaynak: TÜİK.

Altın İthalatı (milyar ABD doları) ve Altın Fiyatları (3-aylık ort., ABD doları)

Kaynak: TCMB, TÜİK.

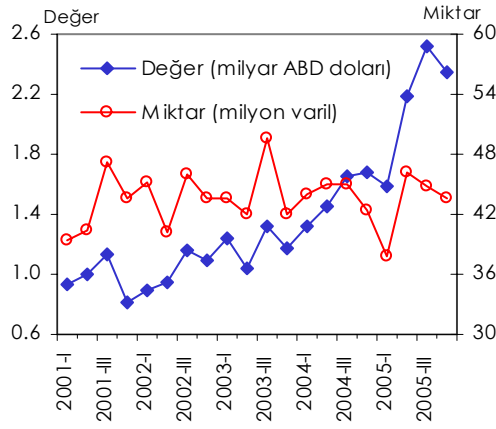
USD/EUR Paritesi ve Altın Fiyatları (aylık ort., ABD doları)

Kaynak: TCMB.

29. Ham petrol fiyatları, 2004 yılından sonra, 2005 yılının ilk üç çeyreğinde de artış eğilimi göstermiştir. Küresel büyüme oranlarının yüksek seyretmesi sonucu artan petrol talebi ve özellikle OPEC harici ülkelerdeki petrol arzının yetersiz kalması, ham petrol fiyatlarının artmasına yol açmıştır. Ayrıca, ham petrol piyasasında ileriye yönelik petrol fiyatlarının artacağı beklentisiyle yatırımcıların korunma amacıyla petrol piyasalarına girmeleri, ham petrol fiyatları üzerine ilave baskı yaratmıştır. Ancak, yılın son çeyreğinde ham petrol fiyatlarında düşüş görülmüştür. 2006 yılı Ocak ayında ise, soğuk hava koşullarına bağlı talep artışı, İran'la ilgili

siyasi gerginlikler ile Nijerya'da petrol rezervlerine yönelik sabotaj petrol fiyatlarının yeniden yükselmesine neden olmuştur.

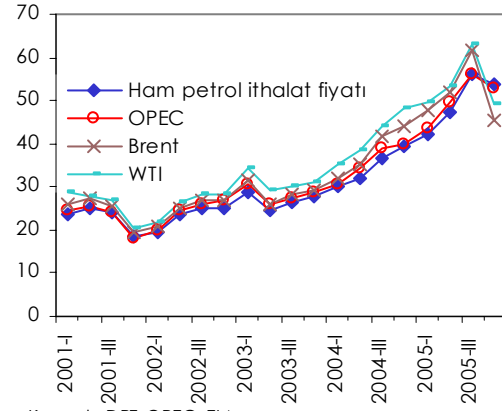
Ham Petrol İthalatı

Kaynak: TÜİK, DPT.

Ham Petrol Fiyatları

(varil başına ABD doları, ortalama)

Kaynak: DPT, OPEC, EIA.

30. Bahsedilen fiyat artışları nedeniyle, 2005 yılında ham petrol ithalat miktarı bir önceki yıla göre yüzde 2,2 oranında düşmesine rağmen, ithalat harcaması yüzde 42 oranında artmıştır. Buna bağlı olarak, ham petrolün varil fiyatında meydana gelen ortalama yüzde 45,3 oranındaki artışın ham petrol ithalatı üzerine getirdiği ek yük 2005 yılında yaklaşık 2,7 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir.

31. Ana metal ve ham petrol dışında, plastik ve kauçuk ürünleri ile metal eşya sanayi ithalat fiyatlarında da artış görülmüştür. Diğer taraftan, gıda ürünleri ile radyo, TV, haberleşme teçhizatı ve cihazları, elektrikli makine ve cihaz sektörlerinde ithalat fiyatları önemli oranda gerilemiştir.

İthalat – Birim Değer Endeksleri (milyon ABD doları)

	2005				Yıllık		Yıllık %Değişim
	I	II	III	IV	2004	2005	
Toplam	124,6	123,4	122,4	123,6	115,1	123,2	7,0
Sermaye Malı	110,9	107,6	103,2	101,7	109,1	105,8	-3,0
Ara Malı	130,8	131,7	131,6	134,8	119,1	132,2	11,0
Tüketim Malı	117,9	112,1	107,9	106,5	111,4	111,1	-0,3
Önemli Fasıllar (ISIC Rev.3'e göre):							
Gıda Ürünleri ve İçecek	106	108	103	98	112	103	-7,8
Tekstil Ürünleri	115	118	110	111	110	113	2,6
Kağıt ürünleri	117	115	112	111	110	114	3,4
Rafine edilmiş petrol, Kok köm., nükl. Yak.	153	167	185	199	137	176	29,1
Kimyasal Madde ve Ürünler	124	117	113	114	112	116	3,7
Plastik ve Kauçuk Ürünleri	122	117	117	115	108	117	8,9
Ana Metal Sanayi	148	147	135	138	131	144	9,8
Metal Eşya Sanayi (Mak. & Teçh. hariç)	123	122	118	116	110	118	7,8
Makine ve Teçhizat	111	110	106	104	106	107	0,5
Elektrikli Makina ve Cihazlar	100	96	95	94	103	95	-7,4
Radyo, TV, Haberleşme Teçhizatı ve Cih.	112	104	95	95	107	100	-5,9
Tıbbi ve Optik aletler	108	102	102	104	104	103	-0,8
Motorlu Kara Taşıtı ve Römorklar	113	107	104	104	108	106	-1,6
Atık ve hurdalar (toptan ve perakende)	176	169	149	166	162	164	1,2

Kaynak: TÜİK.

32. Toplam ithalat büyümesinin altında artan AB'den yapılan ithalatın toplamdaki payı 2004 yılına göre gerilemiştir. Buna karşın, AB dışı Avrupa ülkeleri, Asya ile Orta Doğu ülkeleri, ithalat büyümesine en büyük katkıyı sağlamıştır. Ülkeler bazında incelendiğinde, Çin'den yapılan ithalattaki yüksek oranlı artış göze çarpmaktadır. Bu ülkeden yapılan ithalat artışı, toplam ithalat büyümesine 2,4 puan katkı sağlamıştır. Çin'in yanı sıra, Almanya'nın yüksek payı

sürerken, Rusya, Güney Kore, İsviçre, İran ve Suudi Arabistan'dan yapılan ithalat, yüksek oranlı artışlar göstermiştir.

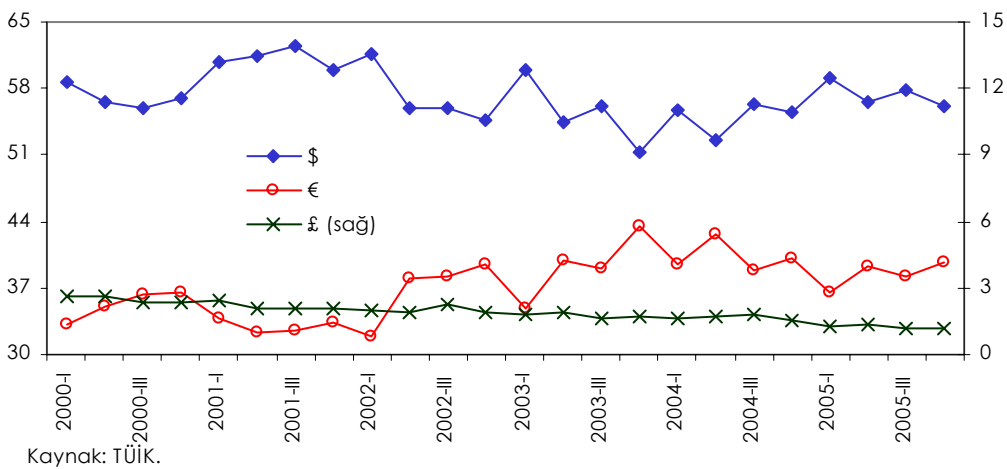
İthalat – Ülke Dağılımı (milyon ABD doları)

	2004		2005		% Değişim	% Katkı	\$ Katkı
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)			
Toplam	97540	..	116048	..	19,0		
Avrupa Birliği Ülkeleri	45444	46,6	48958	42,2	7,7	3,6	3514
AB 15	42359	43,4	45220	39,0	6,8	2,9	2861
AB 10	3084	3,2	3738	3,2	21,2	0,7	653
Diğer Ülkeler	51285	52,6	66337	57,2	29,3	15,4	15052
Diğer Avrupa	18416	18,9	23708	20,4	28,7	5,4	5292
Asya	15500	15,9	20457	17,6	32,0	5,1	4957
Diğer	17368	17,8	22171	19,1	27,7	4,9	4803
Türkiye Serbest Bölgeleri	811	0,8	754	0,6	-7,1	-0,1	-58
Seçilmiş Ülkeler ve Ülke Grupları							
OECD	59.650	61,2	65.751	56,7	10,2	6,3	6101
Almanya	12.516	12,8	13.573	11,7	8,4	1,1	1057
İtalya	6.866	7,0	7.524	6,5	9,6	0,7	658
Fransa	6.201	6,4	5.871	5,1	-5,3	-0,3	-331
A.B.D.	4.745	4,9	5.316	4,6	12,0	0,6	570
İngiltere	4.317	4,4	4.663	4,0	8,0	0,4	346
İsviçre	3.405	3,5	4.051	3,5	19,0	0,7	646
İspanya	3.254	3,3	3.537	3,0	8,7	0,3	283
Japonya	2.684	2,8	3.097	2,7	15,4	0,4	413
G. Kore	2.573	2,6	3.473	3,0	35,0	0,9	901
Diğer OECD	13.089	13,4	14.646	12,6	11,9	1,6	1557
Orta Doğu Ülkeleri	5.585	5,7	7.945	6,8	42,3	2,4	2360
Rusya	9.033	9,3	12.818	11,0	41,9	3,9	3784
Çin	4.476	4,6	6.831	5,9	52,6	2,4	2355
Ukrayna	2.509	2,6	2.618	2,3	4,3	0,1	109

Kaynak: TÜİK.

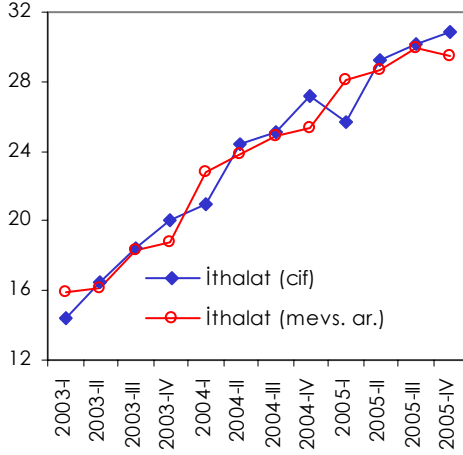
33. 2002-2003 döneminde gerileyen ABD doları cinsinden ithalat payının, 2004 yılından itibaren yeniden artış eğilimine girdiği, buna karşın euronun payının gerilemekte olduğu görülmektedir. İngiliz sterlininin ithalattaki payı ise, istikrarlı bir şekilde gerilemektedir.

İthalatta Döviz Kompozisyonu (% pay)

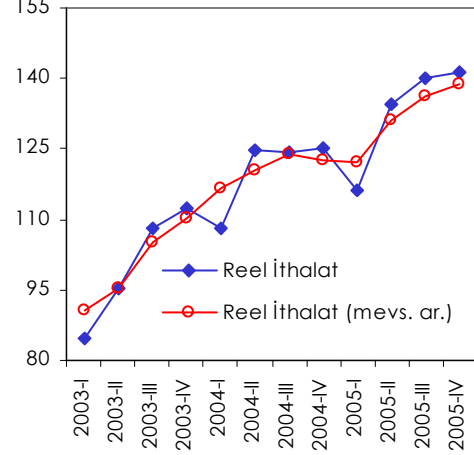

34. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre, ABD doları cinsinden nominal ithalat, 2005 yılı son çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,4 oranında gerilemiştir. Diğer taraftan, miktar endeksinin temel alındığı reel ithalat bu dönemde yüzde 1,7 oranında artmıştır.

Mevsimsellikten Arındırılmış İthalat
(milyar ABD doları)

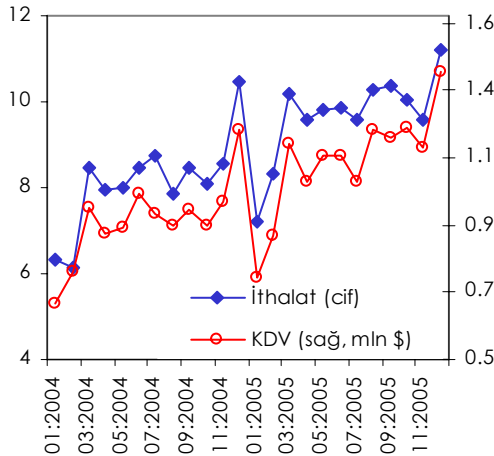
Mevsimsellikten Arındırılmış İthalat
(Reel, 2003=100)

Not: Mevsimsellikten arındırılmış veriler, Tramo-Seats yöntemi kullanılarak hesaplanmıştır.

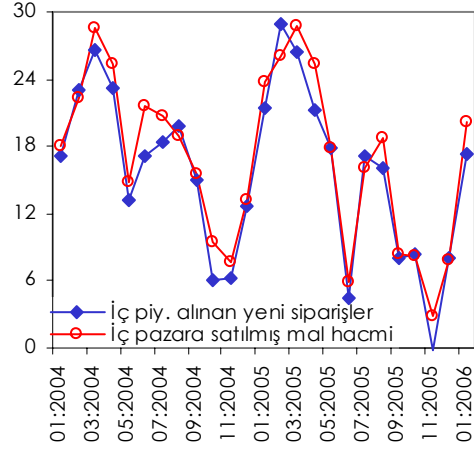
35. İktisadi Yönelim Anketinde, ithalatta gelecek döneme ilişkin göstergeler, Ocak ayında ithalatta artışa işaret etmektedir.

İthalde alınan KDV
(milyar ABD doları)

Kaynak: TÜİK, Maliye Bakanlığı.

İthalat Beklenileri- Gelecek 3 ay
(İyimser-kötümser)

Kaynak: TCMB İktisadi Yönelim Anketi.

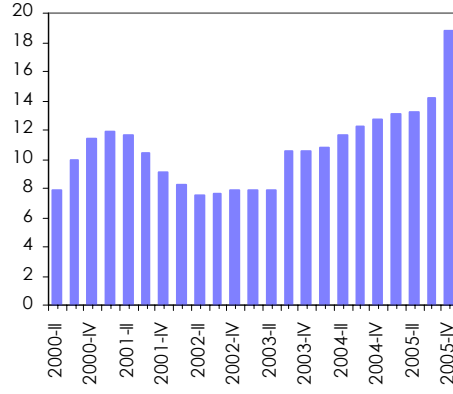
Hizmetler Hesabı

36. Hizmetler hesabında son iki yıldır süregelen artış eğilimi 2005 yılı itibarıyla devam etmektedir. Bu çerçevede, hizmetler hesabı, turizm ve inşaat sektörleri gelirlerinin sırasıyla yüzde 14,2 ve 20,7 oranında artması neticesinde, 2005 yılında bir önceki yıla göre yüzde 9,5 oranında artarak 14 milyar ABD doları olmuştur. Ancak, aynı dönemde finansal hizmetler ve diğer sektörler hesabındaki düşüş dikkat çekmektedir.

37. TÜİK tarafından açıklanan turizm gelirleri, 2005 yılında yüzde 14,2 oranında artmıştır. Bu dönemde çıkış yapan ziyaretçi sayısında yüzde 19,1 oranında büyüme kaydedilmesine rağmen, ortalama harcama eğilimi gerilemektedir. 2005 yılında ortalama harcamalar yüzde 4,1 oranında azalarak 752 ABD dolarına düşmüştür.

Hizmetler Hesabı

(12-aylık, milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB.

Hizmetler Hesabı
(milyon ABD doları)

	2005				Yıllık	
	I	II	III	IV	2004	2005
Hizmetler hesabı	1195	2755	7682	2372	12786	14004
Toplam gelir	3777	5568	10769	5740	24028	25854
Toplam gider	-2582	-2813	-3087	-3368	-11242	-11850
Taşımacılık	-325	-360	-302	-310	-1064	-1297
Gelir	840	955	1042	1179	3267	4016
Gider	-1165	-1315	-1344	-1489	-4331	-5313
Turizm	1316	3082	8054	2828	13364	15280
Gelir	1995	3760	8817	3580	15888	18152
Gider	-679	-678	-763	-752	-2524	-2872
İnşaat hizm.	162	216	256	240	724	874
Gelir	162	216	256	240	724	874
Gider	0	0	0	0	0	0
Finansal hizm.	-8	-22	1	-12	-89	-41
Gelir	82	88	89	86	288	345
Gider	-90	-110	-88	-98	-377	-386
Diğer Hizmetler	50	-161	-327	-374	-149	-812
Gelir	698	549	565	655	3861	2467
Gider	-648	-710	-892	-1029	-4010	-3279

Kaynak: TCMB.

Turizm İstatistikleri

	2005				Yıllık	
	I	II	III	IV	2004	2005
Turizm Gelirleri (milyon ABD doları)	1995	3760	8817	3580	15888	18152
Çıkış yapan yabancı ziyaretçiler (bin kişi)	2376	5340	8452	4355	17203	20523
Çıkış yapan vatandaş ziyaretçiler (bin kişi)	480	546	1826	750	3060	3602
Turizm Giderleri (milyon ABD doları)	-678	-678	-763	-751	-2524	-2870
Giriş yapan vatandaş ziyaretçiler (bin kişi)	889	1159	1045	1137	3993	4230

Kaynak: TÜİK, TCMB.

38. TÜİK tarafından açıklanan 2006 yılı Ocak ayı verilerine göre, turizm gelirleri hesaplamasında baz alınan Türkiye'den çıkış yapan yabancı ziyaretçi sayısı, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 4,8 oranında gerilemiştir. Bu düşüşün ardındaki faktörlerin, söz konusu

ayda, kuş gribi vakalarının görülmesi ve hava koşullarının önceki yıla göre sert geçmesi olduğu düşünülmektedir.

Yatırım Geliri Hesabı

39. Yatırım geliri hesabında 2005 yılında görülen 5,7 milyar ABD dolarlık açığın en önemli belirleyicisi faiz giderleri olmuştur. Bankacılık dışı özel sektörün ve Genel Hükümetin faiz giderlerindeki artışın toplam faiz giderlerindeki değişimin temel belirleyicisi olduğu görülmektedir.

Yatırım Geliri Hesabı (milyon ABD doları)

	2005				Yıllık	
	I	II	III	IV	2004	2005
Yatırım Geliri (net)	-1401	-1643	-1344	-1358	-5636	-5746
Toplam gelir	1084	742	1046	812	2651	3684
Toplam gider	-2485	-2385	-2390	-2170	-8287	-9430
Doğrudan Yatırımlar	-101	-456	-123	-137	-796	-817
Gelir	83	123	43	28	244	277
Gider	-184	-579	-166	-165	-1040	-1094
Portföy Yatırımları	-405	-143	-198	-178	-1195	-924
Gelir	814	436	687	465	1710	2402
Gider	-1219	-579	-885	-643	-2905	-3326
Diğer Yatırımlar	-895	-1044	-1023	-1043	-3645	-4005
Faiz geliri	187	183	316	319	697	1005
Faiz gideri	-1082	-1227	-1339	-1362	-4342	-5010
Uzun vade	-973	-1099	-1173	-1212	-3946	-4457
Merkez bankası	-262	-201	-394	-192	-1098	-1049
Genel Hükümet	-372	-510	-374	-509	-1609	-1765
Bankalar	-42	-40	-77	-98	-103	-257
Diğer Sektör	-297	-348	-328	-413	-1136	-1386
Kısa vade	-109	-128	-166	-150	-396	-553

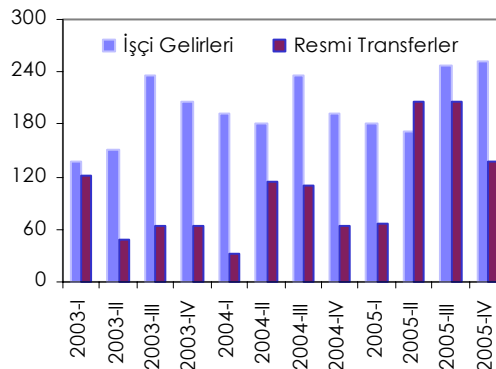
Kaynak: TCMB.

40. Portföy gelirleri 2005 yılında yüzde 40,5 oranında artarak 2,4 milyar ABD doları, portföy giderleri aynı dönemde yüzde 14,5 oranında artarak 3,3 milyar ABD doları olmuştur. Böylece, net portföy gelirleri 2005 yılında negatif bakiye vermiştir.

Cari Transferler

41. İşçi gelirleri ve resmi transferlerden oluşan cari transfer kalemi 2005 yılında yüzde 30,3 oranında artarak 1,5 milyar ABD doları fazla vermiştir.

Cari transferler (milyon ABD doları)

Kaynak: TCMB.

III. SERMAYE HAREKETLERİ

42. 2005 yılında, cari işlemler ile net hata ve noksan kalemleri toplamı olarak tanımlanan dış finansman ihtiyacı, 20,9 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Net hata ve noksan kaleminin 2 milyar ABD doları giriş yönünde olmasına rağmen, geçen yılın aynı dönemine göre cari açığın genişlemesi finansman ihtiyacını artırmıştır. Finansman yapısı incelendiğinde, 2005 yılında hem bankacılık hem de diğer sektörün finansman tercihlerinin uzun vadeye kaydığı görülmektedir. Söz konusu dönemde, finansman ihtiyacı, portföy yatırımları, özel sektörün ve bankaların kullandığı uzun vadeli krediler ve ticari kredilerden sağlanmıştır. Ayrıca, doğrudan yatırımlarda da önemli oranda artış görülmüştür.

43. Bu gelişmelere bağlı olarak, yılın ilk üç çeyreğinde 8,6 milyar ABD doları artış gösteren Merkez Bankası rezervleri, son çeyrekte 9,3 milyar ABD doları artarak yıl sonu itibarıyla 52,4 milyar ABD doları seviyesine yükselmiştir. Yılın ilk üç çeyreğinde 2,8 milyar ABD doları artan bankaların döviz varlıklarında ise yılın son çeyreğinde toplam 2,6 milyar ABD doları azalış görülmüştür.

Dış finansman ihtiyacı ve finansman kaynakları (milyar ABD doları)

	2003	2004	2005	2005			
				I	II	III	IV
1. Cari İşlemler Dengesi	-8,0	-15,6	-22,9	-6,2	-7,0	-2,7	-7,0
2. Net Hata Noksan	5,0	2,3	2,0	0,5	2,8	-0,6	-0,8
I. Toplam Finansman İhtiyacı (=1+2)	-3,0	-13,3	-20,9	-5,7	-4,1	-3,2	-7,8
II. Toplam Finansman (=1+2+3)	3,0	13,3	20,9	5,7	4,1	3,2	7,8
1. Sermaye Hareketleri (net)	6,4	23,6	44,3	6,4	12,0	10,9	15,1
Doğrudan Yatırımlar (net)	1,2	2,0	8,6	0,6	0,1	2,3	5,6
Portföy Yatırımları (net)	2,5	8,0	13,7	3,8	3,1	2,1	4,8
Genel Hükümetin Tahvil İhracı	1,5	2,0	3,4	1,8	0,2	0,3	1,2
Yabancıların Türkiye'de Menkul Kıymet Alımı	2,5	7,5	11,6	3,5	2,8	2,1	3,2
Yerleşiklerin Yurt Dışında Menkul Kıymet Alımı	-1,4	-1,4	-1,0	-1,1	0,1	-0,3	0,4
Kredi Kullanımı (IMF kredileri hariç, net)	2,9	13,8	20,5	1,5	7,7	5,3	6,0
Genel Hükümet	-2,2	-1,2	-2,2	-0,4	-0,6	-0,3	-0,8
Bankalar	2,0	5,7	9,1	0,8	4,1	2,0	2,3
Uzun Vade	0,0	2,4	6,4	-0,1	4,0	1,1	1,5
Kısa Vade	2,0	3,3	2,7	0,8	0,1	0,9	0,9
Diğer Sektörler	3,1	9,3	13,5	1,1	4,2	3,7	4,5
Uzun Vade	0,7	4,7	9,7	0,6	2,5	2,2	4,5
Kısa Vade	0,3	0,3	0,4	-0,1	0,4	0,8	-0,7
Ticari Krediler	2,2	4,2	3,4	0,7	1,3	0,7	0,7
Mevduat	1,4	0,6	0,5	-0,1	0,7	1,0	-1,1
Merkez Bankası	0,5	-0,2	-0,8	-0,1	-0,2	-0,3	-0,2
Bankalar	0,9	0,9	1,3	0,0	0,9	1,3	-0,9
Diğer	-1,6	-0,8	1,1	0,6	0,5	0,1	-0,1
2. IMF Kredileri	-0,1	-3,5	-5,4	-1,0	-1,5	-2,3	-0,6
Merkez Bankası	-1,5	-4,4	-2,9	-1,0	-0,9	-0,6	-0,3
Genel Hükümet	1,4	0,9	-2,5	0,0	-0,6	-1,7	-0,3
3. Rezerv Değişimi (- artış)	-3,3	-6,8	-18,1	0,3	-6,3	-5,4	-6,7
Bankaların Döviz Varlıkları	0,7	-6,0	-0,3	3,6	-2,9	-3,5	2,6
Resmi Rezervler	-4,0	-0,8	-17,8	-3,3	-3,4	-1,9	-9,3

Kaynak: TCMB.

Doğrudan Yatırımlar

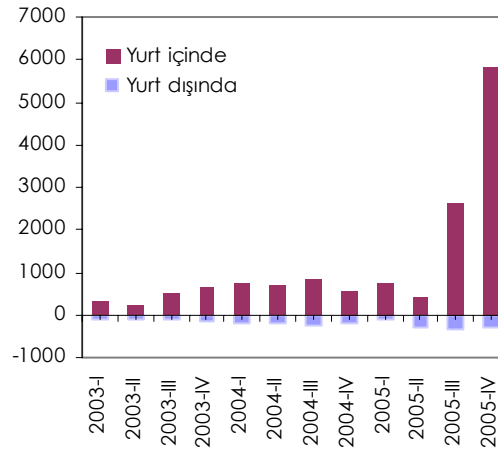
44. 2005 Yılında, net doğrudan yatırımlar geçen yıl değerinin yaklaşık üç katına çıkarak 8,6 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bu artışta, temel olarak, yurt içine yapılan doğrudan yatırımların 9,7 milyar ABD dolarına yükselmesi etkili olmuştur. Doğrudan yatırımlardaki artış özellikle yılın dördüncü çeyreğinde belirginleşmiştir. Söz konusu girişin en önemli kaynağını, Kasım ayında yurt dışında yerleşik Alfa Telecom firmasının Çukurova Grubu'na sağladığı finansman paketi çerçevesinde Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.'de yüzde 13,2 oranında dolaylı hisse edinimi ile Ojer Telekomünikasyon firmasının özelleştirme ihalesi sonucunda Türk Telekom A.Ş.'de edindiği yüzde 55 oranındaki hisseye karşılık yaptığı ilk taksit ödemesinden oluşmaktadır. Aralık ayında gerçekleşen sermaye yatırımının büyük kısmı ise, (1,8 milyar ABD doları), yurt dışında yerleşik General Electric firmasının Garanti Bankası A.Ş.'nin hisselerini alımından kaynaklanmıştır.

45. Yurt dışı yerleşiklerin gayrimenkul alımlarının ise yüzde 36,3 oranında arttığı görülmektedir. Türkiye'de 2005 yılında yapılan doğrudan sermaye yatırımlarının yüzde 80,4'lük kısmı OECD ülkelerinden gelmiştir. Sermaye yatırımlarının yüzde 8,5'i imalat sanayi sektörüne, yüzde 91'i hizmetler sektörüne yapılmıştır. Diğer taraftan, diğer sermaye kalemi altında yer alan ve doğrudan yatırım kabul edilen, yabancı sermayeli şirketlerin yurt dışındaki ortaklarından sağladığı uzun vadeli krediler, 2004 yılında 359 milyon ABD doları kullanıcı konumdan, 2005 yılında 243 milyon ABD doları geri ödemeye dönmüştür.

46. 2005 yılında, yurt içi yerleşiklerin yurt dışında yaptığı doğrudan yatırımlar net 1 milyar ABD doları olmuştur. Söz konusu yatırımın yüzde 52'si OECD ülkelerine, yüzde 46,4'ü ise Orta Doğu ülkelerine yapılmıştır. Yatırımların yüzde 89,4'ü imalat sanayi, yüzde 10,2'si hizmetler sektörüne yapılmıştır.

Doğrudan yatırımlar

(milyon ABD doları)

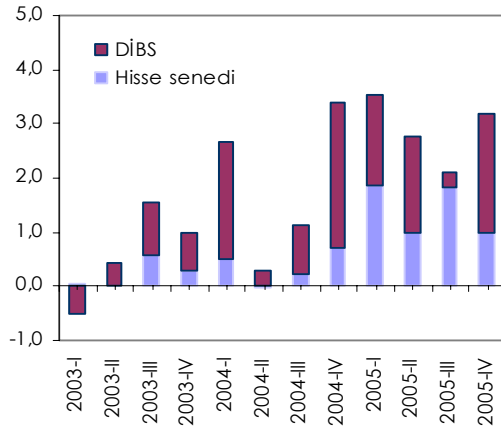

Kaynak: TCMB.

Portföy Yatırımları

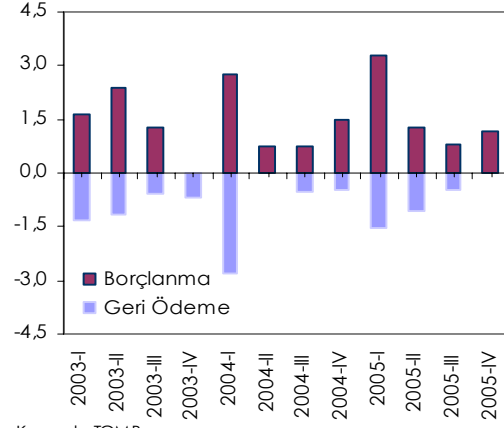
47. AB'den müzakere konusunda tarih alınmasıyla yabancıların yurt içinde menkul kıymet alımı hız kazanmıştır. Yurt dışı yerleşikler Ocak-Aralık döneminde İMKB'de net 5,7 milyar ABD doları hisse senedi, net 5,9 milyar ABD doları DİBS alımı yapmışlardır. Ayrıca, Hazine tarafından tahvil ihracı yoluyla bu dönemde toplam 6,5 milyar ABD doları borçlanılmış, 3,1 milyar ABD doları geri ödeme yapılmıştır. Böylece 2005 yılında portföy kaynaklı net 13,7 milyar ABD doları giriş yaşanmıştır. 2006 yılı Ocak ayında ise yurt dışı yerleşikler DİBS ve hisse senedi alımını sürdürmüşler ve 465 milyon ABD doları tutarında hisse senedi, 255 milyon ABD doları tutarında DİBS alımı yapmışlardır.

Yabancıların menkul kıymet yatırımları (milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB, İMKB.

Genel Hükümet tahvil ihracı (milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB.

48. Türkiye ekonomisine ilişkin olumlu görünüm neticesinde, 2004 yılında, Hazine yurt dışı piyasalardan düşük maliyetlerde borçlanma imkanı bulmuş ve 5,8 milyar ABD doları tutarında tahvil ihrac etmiştir. Bu olumlu görünümün 2005 yılında da devam etmesi sonucu Hazine, 2005 yılında 6,5 milyar ABD doları tahvil ihrac etmiştir. Ağustos ve Eylül aylarında Hazine yurt dışına tahvil ihracı yapmamıştır. 2006 yılına ait verilere göre ise, Hazine Ocak ayında 30 yıl vadeli, 1,5 milyar ABD doları tahvil ihrac etmiştir. Şubat ayında ise, 10 yıl vadeli 750 milyon euro tutarında ikinci bir tahvil ihracı gerçekleştirilmiştir. Böylece, söz konusu tahvil ihracı yoluyla sene başından itibaren 2,4 milyar ABD doları tutarında kaynak sağlanmıştır.

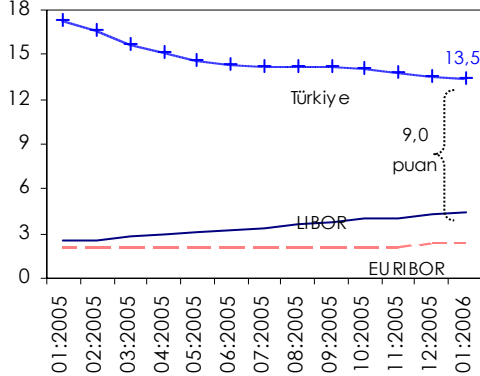
49. Mali disiplinin sürdüğü, yapısal reformlarda yavaşlama olmadığı ve büyük bir dış şoka maruz kalınmadığı varsayımı altında, 2005 yılı enflasyon hedefinin aşılmayacağı öngörülmüş ve TCMB, Bankalararası Para Piyasası ve İMKB Repo/Ters Repo Pazarı'nda uygulanan kısa vadeli faiz oranlarını 2005 yılında da düşürmeye devam etmiştir. 9 Aralık tarihinde 0,25'er puan indirilen gecelik borçlanma ve borç verme faiz oranları sırasıyla 13,50 ve 17,50 olarak belirlenmiştir.

50. ABD Merkez Bankası FED, gösterge niteliğindeki faiz oranlarını 2005 yılında sekiz kez 25 baz puan artırarak, 13 Aralık 2005 itibarıyla yüzde 4,25 olarak açıklamıştır. 31 Ocak 2006'da ise bu oranı bir kez daha artırarak 4,50 olarak ilan etmiştir. Avrupa Merkez Bankası ECB ise, 2003 yılı Haziran ayından itibaren ilk kez, 6 Aralık 2005'de borç verme faiz oranlarını 0,25 puan artırmıştır. İngiltere Merkez Bankası ise 4 Ağustos 2005 tarihinde borç verme faiz oranını 0,25 puan düşürmüştü ve söz konusu tarihten itibaren faiz oranı değiştirmemiştir.

51. Gelişmekte olan ülkeler karşılaştırıldığında, getiri farklarının gerilemesine ve faiz oranlarının düşmesine rağmen, portföy yatırımlarında giriş yönlü eğilimin sürdüğü dikkat çekmektedir. Bu durum, faiz farklarının yanı sıra, yapısal reformlar neticesinde ekonomik istikrarın sürmesi ve ileriye yönelik olumlu beklentilerin söz konusu yatırımlarda önemli etkisi olduğunu göstermektedir.

Faiz oranları

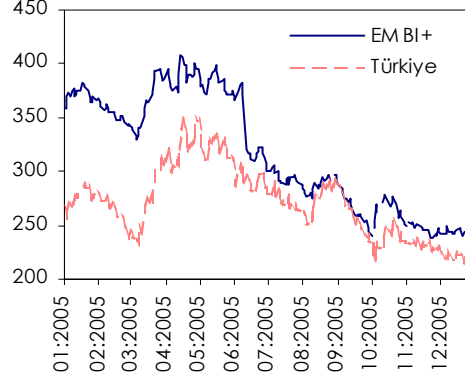
(aylık ortalama, yüzde)

Kaynak: IMF, w w w .euribor.org, TCMB.

İkincil Piyasa Getiri Farkları

(baz puan)

Kaynak: JPMorgan.

LIBOR: 1-ay vadeli ABD doları mevduat için önerilen faiz oranı.
 EURIBOR: 1-ay vadeli euro mevduat için önerilen faiz oranı.
 Türkiye: Bankalararası para piyasasında gecelik faiz oranı

Getiri Farkı (spread): Ülkelerin devlet tahvilleri getirileri ve ABD Hazine tahvil getirileri arasındaki fark

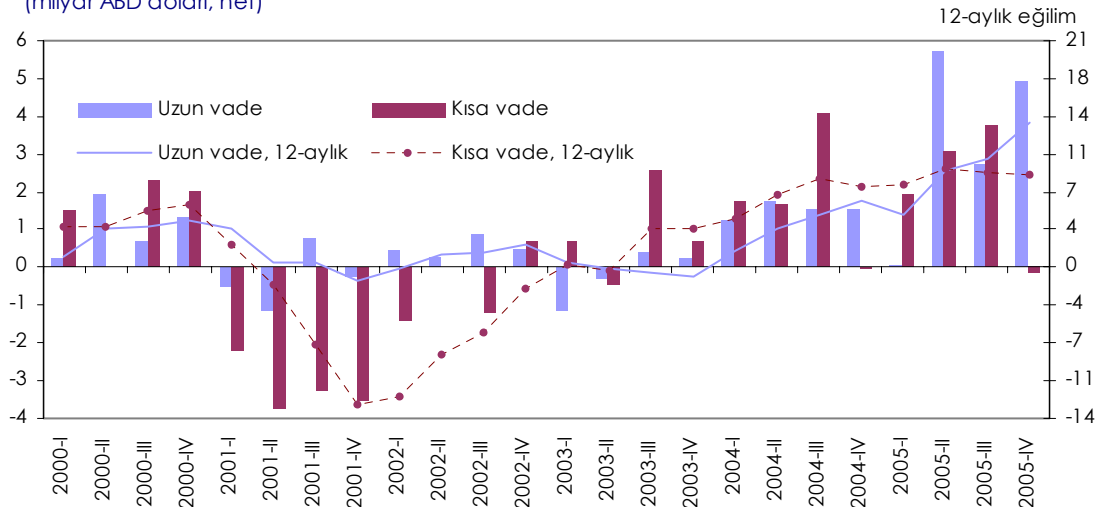
Diğer Yatırımlar

52. 2005 yılında diğer yatırımlar kalemi altında net 16,4 milyar ABD doları tutarında sermaye girişi gerçekleşmiştir. Türkiye'de yerleşik özel sektör ve bankalarca yurt dışından sağlanan net 16,1 milyar ABD doları tutarındaki uzun vadeli krediler, bu girişin temel kaynağı olmuştur. Bu dönemde, ayrıca, vadeli ithalat kaynaklı net 3,4 milyar ABD doları kısa vadeli ticari kredi kullanılmıştır. Vadeli ihracat karşılığı açılan ticari krediler ise 2005 yılında net 0,6 milyar ABD doları olmuştur. Aynı dönemde, özel sektör ve bankalarca kullanılan kısa vadeli krediler net 3 milyar ABD doları olmuştur.

53. 2004 yılında uzun vadeli kredilerin toplam finansman içinde artan payı, 2005 yılının ilk üç ayında düşmüş, yılın geri kalan döneminde ise yeniden artmıştır. Böylece, 2005 yılında, bankalar net 8,7 milyar ABD doları, özel sektör başta olmak üzere diğer sektörler ise net 9,7 milyar ABD doları uzun vadeli kredi kullanıcısı olmuştur. Diğer taraftan, bankalar bu dönemde kısa vadeli kredilerini azaltmış ve net 2,7 milyar ABD doları tutarında kısa vadeli kredi kullanmıştır. Özel sektör ise net 0,4 milyar ABD doları kısa vadeli ve net 3,4 milyar ABD doları ticari kredi kullanmıştır.

Uzun ve kısa vadeli sermaye

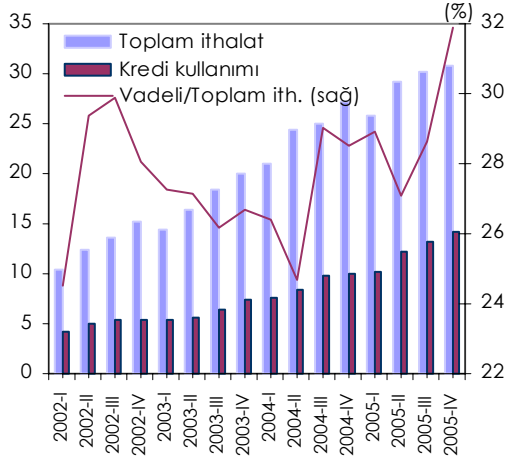
(milyar ABD doları, net)

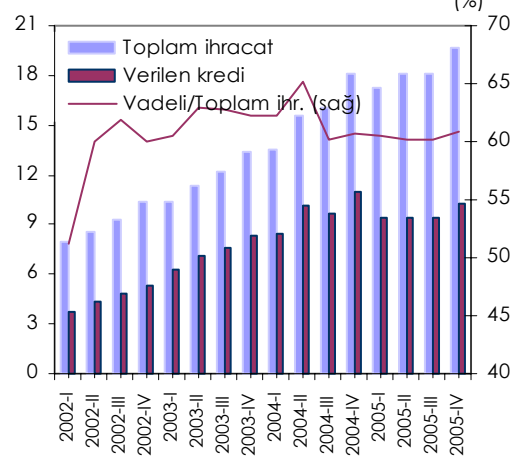
Not: Doğrudan ve portföy yatırımları ile, IMF kredileri ve bankaların döviz varlıkları hariç.

Kaynak: TCMB.

Ticari kredi kullanımı ve ithalat (milyar ABD doları)

Yurt dışına açılan ticari krediler & ihracat (milyar ABD doları)

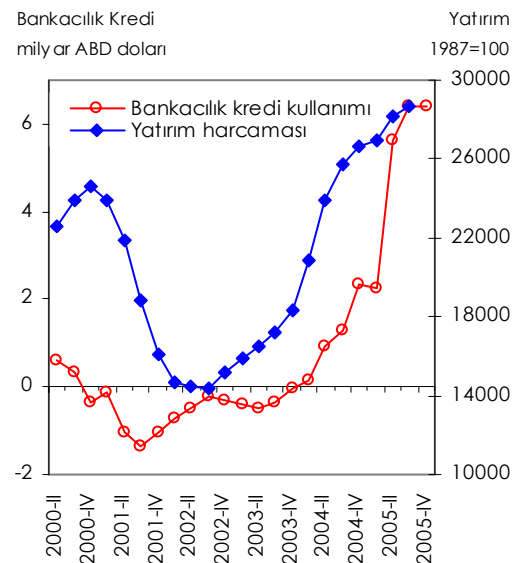
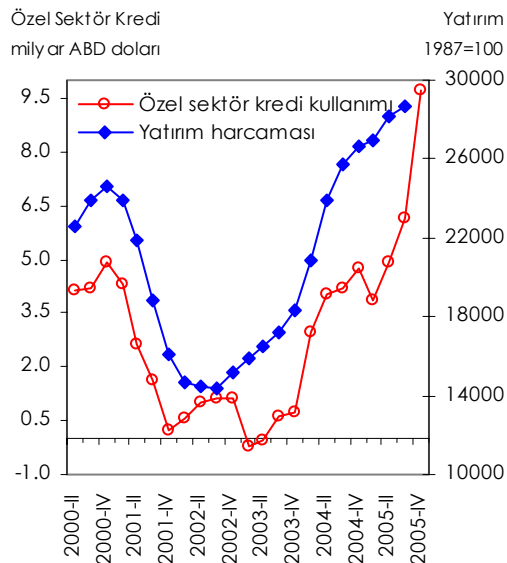

Kaynak: TCMB, TÜİK.

54. İthalat artışında 2005 yılında görülen yavaşlamaya karşın, vadeli ithalat ve ticari kredi büyümesinde artış görülmüştür. İthalat 2005 yılında yüzde 19 artarken, ticari kredi kullanımı yüzde 38,5 oranında artmıştır. İhracattaki artışa karşın yurt dışına açılan ticari kredilerde ise gerileme olmuştur. Toplam ihracat bu dönemde yüzde 15,8 artarken, yurt dışına açılan ticari krediler yüzde 1,9 oranında düşmüştür.

55. 2004 yılında GSYİH'nin yüzde 9, özel sektör yatırım harcamalarının yüzde 45,5 oranında artmasına paralel olarak, uzun vadeli kredi kullanımı da yüksek miktarda artış göstermiştir. TÜİK tarafından yayımlanan veriler, GSYİH'nin ve özel sektör yatırım harcamalarının 2005 yılı ilk üç çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla yüzde 5,5 ve 15,9 oranında büyüdüğünü göstermektedir. 2005 yılının özellikle ikinci çeyreğinde hem özel sektör hem de bankacılık sektörünün kullandığı net uzun vadeli kredilerin artması, yatırım harcamalarındaki yukarı yönlü eğilimi teyit eder niteliktedir. Diğer taraftan, 2005 yılının son çeyreğinde de uzun vadeli kredi kullanımındaki artışın sürmesi, yatırım harcamalarındaki söz konusu eğilimin aynı dönemde devam ettiğine işaret etmektedir.

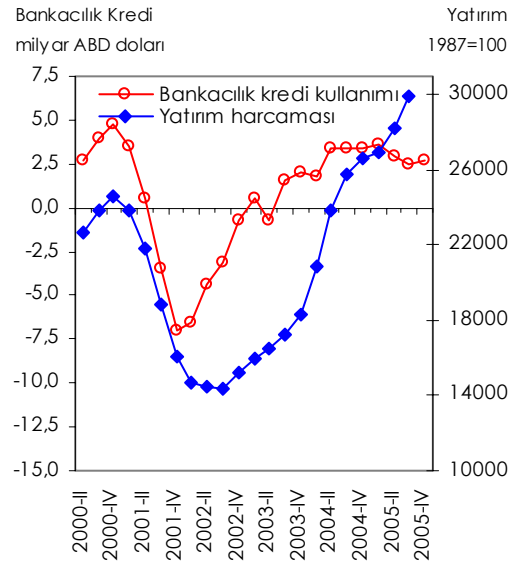
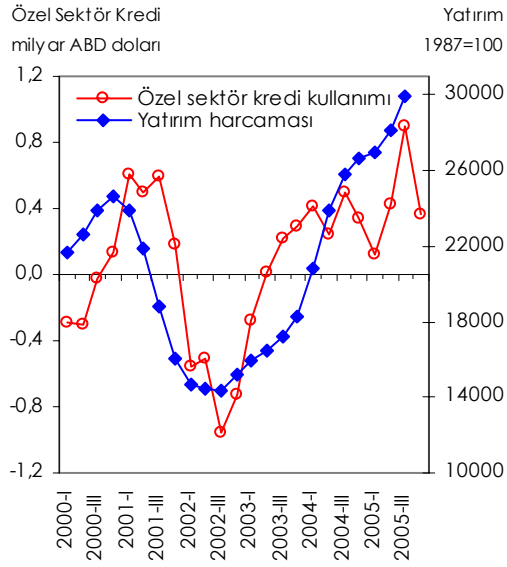
Uzun vadeli net kredi kullanımı ve özel sektör yatırım harcamaları (12-aylık birikimli)

Kaynak: TCMB, TÜİK.

56. Diğer taraftan, 2005 yılında, bankacılık kısa vadeli kredi net kullanımı yüzde 19,2 oranında gerilerken, diğer sektörler kısa vadeli kredi net kullanımı yüzde 5,3 oranında artış göstermiştir.

Kısa vadeli net kredi kullanımı ve özel sektör yatırım harcamaları (12-aylık birikimli)

Kaynak: TCMB, TÜİK.

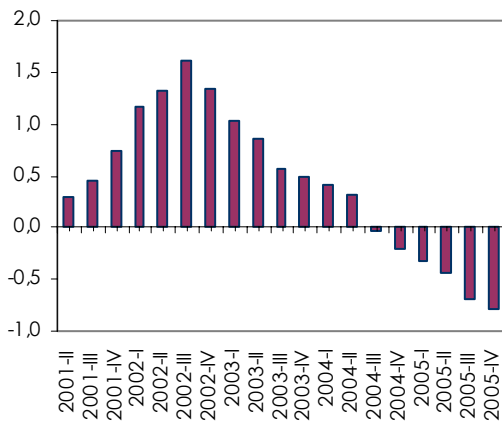
57. Merkez Bankası 2001 yılı ve öncesinde kullanılan IMF kredilerinin geri ödemesine devam etmiş ve 2005 yılında 2,9 milyar ABD doları geri ödeme yapmıştır. Hazine ise bu dönemde 2,4 milyar ABD doları IMF kredisi kullanmış, 4,9 milyar ABD doları IMF kredi geri ödemesi yapmıştır.

58. Yurt dışında çalışan işçilerin Merkez Bankası'nda açtıkları uzun vadeli kredi mektuplu döviz tevdiat hesapları (KMDTH) ile süper döviz hesaplarından (SDH) 2003 yılı Nisan ayından bu yana çıkış devam etmektedir. Kısa vadeli hesaplarda da, 2004 yılı ikinci çeyreğinde başlayan çıkışlar 2005 yılında sürmüştür. Buna göre, 2005 yılında Merkez Bankası'ndaki söz konusu mevduatlarda net 787 milyon ABD doları düşüş gözlenmiştir. Bu çıkışlarda hem KMDTH hem de SDH'deki kademeli faiz indirimlerinin etkili olduğu düşünülmektedir. Nitekim, euro cinsinden açılan SDH faiz oranları 2002 yılında 1 yıl, 2 yıl ve 3 yıl vadede sırasıyla yüzde 8, 9 ve 10 iken, 20 Haziran 2005 tarihi itibarıyla yüzde 3, 3,5 ve 4'e düşürülmüştür.

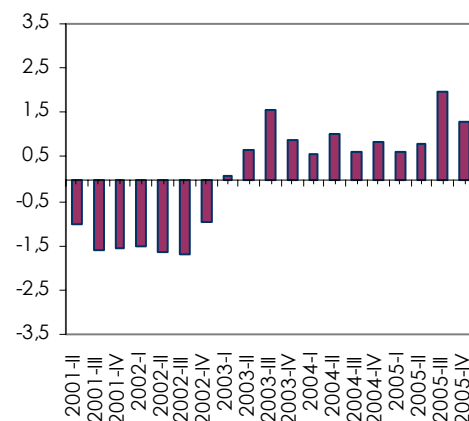
59. 2004 yılı tamamında 856 milyon ABD doları artan, yurt dışı yerleşiklerin yurt içi bankalardaki mevduatları, 2005 yılı ilk üç çeyreğinde 2,2 milyar ABD doları artış gösterirken, son çeyrekteki 915 milyon ABD doları çekilişle, yıl sonu itibarıyla 1,3 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Yurt dışı yerleşiklere ait mevduatlar (on iki aylık, milyon ABD doları)

KMDTH ve Süper Döviz Hesabı

Bankalarda yurt dışı yerleşikler kısa vadeli mevduatları

Kaynak: TCMB.

60. 2005 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam dış borç stoku 165,3 milyar ABD doları olmuştur. Orta ve uzun vadeli dış borçlar, 2004 yılı sonuna göre yüzde 1 oranında gerilerken, kısa vadeli borçlar yüzde 1,2 oranında artmıştır. Kısa vadeli dış borç stokundaki artışın kaynağı, özel sektörün kullandığı ticari krediler, bankaların kullandığı kısa vadeli krediler ve yurt dışı yerleşik bankalara ait mevduatlarda görülen artış olmuştur.

61. Dış borç göstörgelerinde 2004 yılı boyunca ve 2005 yılı ilk yarısında iyileşme göze çarpmaktadır. 2005 yılının üçüncü çeyreği itibarıyla yıllık bazda 21 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşen cari işlemler açığına karşın, dış borç stokunun GSYİH'ye oranı önceki seviyesini korumuştur (yüzde 10,6). Aynı şekilde, dış borç stokunun ihracata oranı 2005 yılı ilk üç çeyreğinde azalma göstermiştir.

Seçilmiş Dış Borç Göstergeleri (yüzde)

	2000	2001	2002	2003	2004				2005		
					I	II	III	IV	I	II	III
Toplam Dış Borç Stoku / GSYİH	59,4	78,1	70,6	60,2	55,1	53,4	53,3	53,8	51,5	51,3	49,4
Toplam Dış Borç Stoku / İhracat	426,9	362,7	361,1	307,6	287,8	270,2	261	256,3	239,2	233,8	215,8
Dış Borç Servisi / GSYİH	11,0	16,9	15,6	11,5	11,4	10,7	10,5	10,1	9,7	10,5	10,9
<i>Bilgi için:</i>											
Toplam Dış Borç Stoku (milyar \$)	118,6	113,7	130,2	145,4	145,0	147,5	152,2	161,8	159,9	162,1	165,3
GSYİH (yıllık, milyar \$)	199,7	145,6	184,4	241,3	263,1	276,3	285,7	300,6	310,3	316,0	334,3

Kaynak: TÜİK, Hazine Müsteşarlığı.

IV. EK TABLOLAR

CARI İŞLEMLER (milyon ABD doları)

	Cari İşlemler										
	Net	Dış Ticaret				Hizmetler		Yatırım Geliri		Transferler	
		Net	İhracat (FOB)	Bavul Ticareti	İthalat (CIF)	Net	Turizm Geliri	Net	Faiz Gideri	Net	İşçi Gelirleri
	(yıllık)										
2000	-9821	-21959	27775	2946	-54503	11366	7636	-4002	-4825	4774	4560
2001	3392	-3733	31334	3039	-41399	9132	8090	-5000	-5497	2993	2786
2002	-1524	-7283	36059	4065	-51554	7879	8479	-4556	-4416	2436	1936
2003*	-8036	-14010	47253	3953	-69340	10504	13203	-5557	-4579	1027	729
2004	-15604	-23878	63167	3880	-97540	12784	15888	-5637	-4343	1127	804
2005	-22852	-32576	73122	3473	-116048	14004	18152	-5748	-5012	1468	851
	(üç aylık)										
2004 I	-5398	-5056	13503	877	-20921	947	1713	-1515	-940	226	193
II	-4538	-6009	15527	1043	-24391	2579	3270	-1404	-991	296	181
III	-647	-6402	15995	973	-25098	6740	7662	-1333	-1170	348	237
IV	-5021	-6411	18142	987	-27130	2518	3243	-1385	-1242	257	193
2005 I	-6194	-6234	17241	713	-25731	1195	1995	-1402	-1083	247	181
II	-6957	-8446	18139	942	-29272	2755	3760	-1643	-1227	377	171
III	-2674	-9465	18127	813	-30208	7682	8817	-1345	-1340	454	247
IV	-7027	-8431	19615	1005	-30837	2372	3580	-1358	-1362	390	252
	(aylık)										
2005 Oca	-1464	-1578	4997	206	-7212	453	690	-428	-277	89	60
Şub	-2266	-1935	5652	236	-8323	200	548	-601	-496	70	58
Mar	-2464	-2721	6592	271	-10196	542	757	-373	-310	88	63
Nis	-2538	-2560	6128	329	-9594	547	860	-602	-320	77	59
May	-2311	-2944	5977	308	-9812	1037	1400	-611	-557	207	58
Haz	-2108	-2942	6034	305	-9866	1171	1500	-430	-350	93	54
Tem	-1124	-3056	5763	204	-9593	2143	2602	-380	-303	169	78
Ağu	-1198	-3789	5552	307	-10266	3033	3453	-594	-649	152	85
Eyl	-352	-2620	6812	302	-10349	2506	2762	-371	-388	133	84
Eki	-857	-2314	6755	366	-10026	1648	1899	-329	-411	138	93
Kas	-2602	-2822	5897	328	-9598	636	944	-513	-530	97	74
Ara	-3568	-3295	6963	311	-11213	88	737	-516	-421	155	85

Kaynak: TCMB.

* Tanım değişikliği nedeniyle 2003 yılı turizm gelirleri yukarı yönlü, işçi gelirleri ise aşağı yönlü revize edilmiştir. Söz konusu değişiklik önceki yıllara yansıtılmadığından, turizm ve işçi gelirleri önceki yıllarla karşılaştırılmamalıdır.

SERMAVE ve FİNANS HESAPLARI (milyon ABD doları)

		Sermaye ve Finans Hesapları															
Net		Finans Hesabı															
		Doğrudan Yatırımlar	Portföy Yatırımları					Diğer Yatırımlar									
Net			Net	Varlıklar	Yükümlülükler		Net	Bankaların Döviz Varlıkları	Yükümlülükler								
					Hisse Senetleri	Borç Senetleri			Net	Ticari Krediler	Krediler				Mevduat		
								Merkez Bankası			Genel Hükümet	Bankalar	Diğer Sektörler	Merkez Bankası	Bankalar		
(yıllık)																	
2000	12581	12581	112	1022	-593	489	1126	11801	-1690	13740	805	3348	117	4378	5025	622	-642
2001	-1633	-1633	2855	-4515	-788	-79	-3648	-2667	927	-2066	-1930	10229	-1977	-8076	438	736	-1568
2002	1406	1406	962	-593	-2096	-16	1519	7190	594	7967	2483	-6138	11834	-1028	371	1336	-988
2003	3095	3095	1253	2465	-1386	905	2946	3424	724	4410	2181	-1479	-765	1975	1022	497	871
2004	13337	13337	1988	8023	-1388	1427	7984	4150	-5965	11105	4201	-4414	-267	5708	5072	-209	856
2005	20869	20869	8603	13709	-961	5669	9001	16404	-270	15914	3434	-2881	-4637	9116	10080	-787	1276
(üç aylık)																	
2004 I	6441	6441	543	2799	140	503	2156	2885	1079	1739	969	-1110	-560	657	1531	6	255
II	2215	2215	495	1207	184	-25	1048	1574	-1230	3677	1149	-1084	118	1254	1547	-75	703
III	1925	1925	591	449	-898	226	1121	1503	-3647	4247	1352	-1093	872	1680	1252	-23	113
IV	2756	2756	359	3568	-814	723	3659	-1812	-2167	1442	731	-1127	-697	2117	742	-117	-215
2005 I	5669	5669	609	3797	-1137	1851	3083	4538	3572	381	650	-1008	-381	754	456	-113	11
II	4147	4147	123	3062	90	991	1981	4341	-2949	6958	1347	-945	-1189	4057	2887	-191	870
III	3244	3244	2316	2062	-335	1828	569	773	-3460	4266	724	-603	-1983	1978	2950	-269	1310
IV	7809	7809	5555	4788	421	999	3368	6752	2567	4309	713	-325	-1084	2327	3787	-214	-915
(aylık)																	
2005 Oca	2411	2411	142	3068	-856	853	3071	1291	866	-326	-220	-162	-133	388	-113	-37	-51
Şub	1750	1750	326	1479	46	526	907	-640	392	-1266	-230	-497	-132	-542	277	-29	-115
Mar	1508	1508	141	-750	-327	472	-895	3887	2314	1973	1100	-349	-116	908	292	-47	177
Nis	2454	2454	70	-125	-256	311	-180	1743	-696	2355	792	-159	-329	573	837	-53	676
May	1361	1361	-42	978	428	96	454	-325	-1741	1245	408	-450	-722	559	922	-83	558
Haz	332	332	95	2209	-82	584	1707	2923	-512	3358	147	-336	-138	2925	1128	-55	-364
Tem	1307	1307	1098	1025	-715	571	1169	2202	-317	2284	107	-153	-248	879	1469	-30	205
Ağu	595	595	484	-619	-31	501	-1089	-1525	-2291	512	351	-114	-1388	150	784	-118	789
Eyl	1342	1342	734	1656	411	756	489	96	-852	1470	266	-336	-347	949	697	-121	316
Eki	889	889	277	-244	-162	-174	92	3841	4836	-718	510	0	-621	-801	177	-73	69
Kas	1098	1098	3125	2471	326	977	1168	-694	-1185	-49	-153	0	-1712	1743	1459	-63	-1322
Ara	5822	5822	2153	2561	257	196	2108	3605	-1084	5076	356	-325	1249	1385	2151	-78	338

Kaynak: TCMB.